

Landskapskartlegging på Hadseløya

Landskapskartlegging med evaluering av opplevelsesmuligheter og vurdering av landskapets evne til å absorbere inngrep

Hege Saxebøl Moum

LANDSKAPSKARTLEGGING PÅ HADSELØYA

Landskapskartlegging med evaluering av opplevelsesmuligheter og vurdering av landskapets evne til å absorbere inngrep

Hege Saxebøl Moum

Norsk institutt for jord- og skogkartlegging, Ås 1998
NIJOS-rapport 6/98
ISBN 82-7464-135-3

Forsidefoto: Oskar Puschmann

Tittel:	Landskapskartlegging på Hadseløya	NIJOS nummer: 6/98	
Forfatter:	Hege Saxebøl Moum	ISBN nummer: 82-7464-135-3	
Oppdragsgiver:	Fylkesmannen i Nordland, Landbruksavdelinga	Dato: 06.06.00	
Fagområde:	Landskap	Sidetall: 80	
Utdrag: Hadseløya er inndelt i 12 landskapsområder, disse er beskrevet i rapporten. Opplevelseskvalitetene i landskapsområdene er evaluert med utgangspunkt i begrepene variasjon, helhet og intensitet. Landskapsområdebeskrivelsene og evalueringen er benyttet til å vurdere de ulike landskapsområdenes visuelle evne til å absorbere skogplanting og hyttebygging.			
Abstract: Hadseløya is divided into 12 landscape areas, the areas are described in this report. The scenic attractiveness of each landscape area has been assessed by using the terms diversity, scenic integrity and intensity. The description of the landscape areas, and the results from the assessment, has been used to find the visual ability to absorb afforestation and construction of cottages in each landscape area.			
Andre NIJOS publikasjoner fra prosjektet: Rekdal, Yngve, Per Bjørklund og Michael Angeloff (1996): Vegetasjon og beite på Hadseløya. Rapport fra vegetasjonskartlegging. NIJOS rapport 21/96. ISBN 82-7464-196-5.			
Emneord: Landskapsområder Evaluering Skogplanting	Keywords: Landscape areas Assessment Afforestation	Ansvarlig underskrift:	Pris kr.: Farger: 295,- Sort/hvitt: 135,- Kartvedlegg: 100,- pr. kart
Utgiver:	Norsk institutt for jord- og skogkartlegging Postboks 115, 1430 Ås Tlf.: 64949700 Faks: 64949786 e-mail: nijos@nijos.no		

Forord

Fylkesmannen i Nordland, landbruksavdelinga, satt igang områdetakst i Sortland og Hadsel kommuner i 1995. Ved siden av produksjonspotensialet for skog og vurdering av utmarksbeite, ønsket Fylkesmannen et prøvearbeid med landskapskartlegging som redskap for forvaltning og planlegging i kyststrøk.

Denne rapporten tar for seg arbeidet med romlig landskapskartlegging som er utført på Hadseløya. Rapporten inneholder beskrivelser og evaluering av opplevelseskvalitetene i 12 landskapsområder. Denne kartleggingen benyttes til å vurdere landskapets evne til å absorbere hyttebygging og skogplanting.

Det er produsert tre ulike landskapskart. Et landskapskart med landskapsområdeinndeling, et med evaluering av landskapsområder og et kart som viser landskapsområdenes evne til å absorbere skogplanting.

Arbeidet med rapporten tok til i 1995, da ble feltarbeidet utført av landskapsarkitekt Lill-Anita Horn og geolog Anne Elgersma som også skrev et foreløpig utkast til beskrivelser av landskapsområdene. I 1997 ble metoden for landskapsevaluering endret, og landskapsarkitekt Hege Saxebøl Moum utførte en ny befaring for å fange opp disse endringene. Sistnevnte har foretatt den endelige bearbeidingen av landskapsområdebeskrivelsene, evaluert opplevelseskvalitetene på Hadseløya og vurdert landskapets evne til å absorbere ulike inngrep.

Ås 6. mars 1998

Hege Saxebøl Moum

Innhold

1. Landskap i forandring.....	1
1.1 Visuelle endringer	1
1.2 Ferdsl og friluftsliv	3
1.3 Andre konsekvenser.....	4
2. Landskapskartlegging på Hadseløya.....	4
2.1 Metode.....	4
2.2 Landskapet på Hadseløya	6
3. Evaluering av landskapets opplevelseskvaliteter.....	9
3.1 Metode.....	9
3.2 Opplevelseskvaliteter på Hadseløya	10
4. Landskapets evne til å absorbere skogplanting.....	12
4.1 Metode.....	12
4.2 Konklusjon	13
5. Landskapets evne til å absorbere hyttebygging.....	15
6. Kilder	16

Vedlegg

1. Beskrivelse av underregioner på Hadseløya
2. Beskrivelse av landskapsområder på Hadseløya
3. Evaluering av landskapsområder på Hadseløya
4. Vurdering av landskapsområdenes evne til å absorbere skogplanting
5. Romlig landskapskart med landskapsområdeinndeling. Hadsel kommune, Hadseløya.
6. Romlig landskapskart. Evaluering av landskapsområder. Hadsel kommune, Hadseløya.
7. Romlig landskapskart. Vurdering av landskapets evne til å absorbere skogplanting. Hadsel kommune, Hadseløya.

1. Landskap i forandring

Dagens landskap er skapt gjennom langvarig bruk, og har alltid vært gjenstand for endringer. I dag har vi kunnskap og hjelpemidler som gjør oss i stand til å gjennomføre omfattende forandringer i løpet av kort tid. Disse endringene kan bety økonomisk utbytte og en lettere hverdag, men de kan også føre til tap av verdier som har betydning for helse og trivsel. Endringene kan også gjøre det vanskeligere å drive tradisjonelt jordbruk eller utvikle andre næringer, f eks reiseliv.

På Hadseløya er det særlig to fenomen som endrer landskapet:

- a. Marginale og lite lønnsomme jordbruksarealer går ut av drift.
- b. Det plantes gran på arealer som tidligere ble benyttet til beite.

1.1 Visuelle endringer

Jordbruksområdene som er ute av drift endrer gradvis karakter. På fuktig og næringsrik mark erstattes graset av høye, næringskrevende arter som hundekjeks, mjødurt og stornesle. Tromsøpalme har også etablert seg i ødeengene på Hadseløya. På de tørre engene overtar arter som geitrams, ryllik, hvitkløver og tiriltunge. (Rekdal et al 1996). Oppslag av lauvkratt vil over tid utkonkurrere gras og urter.

Når marginale jordbruksarealer går ut av drift endrer arealene gradvis karakter. I en tidlig gjengroingsfase kan endringene oppleves som positive fordi en soleieeng er vakker når den står i blomst. Etterhvert som krattskog overtar ødelegges den tradisjonelle sammenhengen mellom sjøen, strandflata og de bratte beitelien. Foto: Anne Elgersma.

I en tidlig fase kan endringene oppleves som positive for landskapsbildet. En eng med soleie, storkenebb eller hundekjeks er vakker når den står i blomst, dette bildet endres når tett lauvkratt overtar jordbruksmarka. Når høye urter og tett lauvkratt erstatter den åpne grasmarka ødelegges den tradisjonelle sammenhengen mellom sjøen, strandflata og beitemarka i de bratte liene. Den visuelle kontakten med sjøen forsvinner, og linjene i det helhetlige landskapsbildet blir brutt.

Når gårdsdriften opphører vil driftsbygningene ofte forfalle. I landskapsområdene der kulturlandskapet ligger i en smal stripe mellom sjøen og den bratte fjellsida er bebyggelsen ofte det eneste vertikale elementet nede på den åpne strandflata. Til tross for bygningenes beskjedne størrelse har de stor innflytelse på landskapsbildet. Våningshusene, de små løene og naustene langs sjøen gir landskapet karakter. Bebyggelsen ligger i stor grad langs vegen som følger strandflata rundt øya. Det betyr at bebyggelsen ligger eksponert mot den viktigste ferdselslinjen.

Det er bjørkeskog og tidligere utmarksbeite som plantes til med gran. Ikke alle grunneiere velger å plante gran på sine eiendommer. Det har skapt et oppstykket og litt rotete landskapsbilde der snorrette overganger mellom snaumark eller bjørkeskog tegner vertikale striper i fjellfoten. Plantefeltene ligger i tette, mørke bånd mellom dalbunnen og fjelltoppen, og fører til brudd på helheten i landskapet.

Det er bjørkeskog og tidligere utmarksbeite som plantes til med gran. Ikke alle grunneiere velger å plante gran på sine eiendommer. Det har skapt et oppstykket og litt rotete landskapsbilde der snorrette overganger mellom beite og granskog tegner vertikale striper i fjellfoten. Foto: Anne Elgersma.

Det tradisjonelle beitelandskapet og de nye plantefeltene har visuelle uttrykk som står i sterk kontrast til hverandre. På Hadseløya er sitkagranen mest utbredt i plantefeltene. Trærne må plantes tett og framstår som kompakte volum med en blågrønn farge. Den halvåpne bjørkeskogen og de åpne beitene har en lys grønn farge, er transparente og har en organisk form.

Plantefeltene skaper også en ny rominndeling i landskapet. Mens beitepreget bjørkeskog tidligere var sammenhengende fra dalbunnen til den bratte fjellsiden ligger mange plantefelt i et belte langs fjellfoten.

1.2 Ferdsel og friluftsliv

Både opphør av jordbruksdrift og skogplanting påvirker ferdselsmulighetene. Tett lauvkratt på tidligere jordbruksmark oppleves som en barriere for ferdsel. De tette granplantingene er en sterkere hindring. Fordi sitkagran må plantes tett for å unngå for grov kvist, og fordi nålene er svært stikkende, er det ikke mulig å bevege seg gjennom plantingene. Ferdsel er henvist til stier og skogsbilveger, og det fører til en kanalisering av ferdslen. Dette oppleves negativt av folk som er vant til å ferdes fritt fra sjøen til fjellet.

Opplevelsesmulighetene blir redusert når monoton og tett granskog erstatter åpen hagemarksskog. Foto: A. Elgersma.

Opplevelsesmulighetene blir også redusert. Noen oppfatter granskogen som monoton, bunnvegetasjonen er skygget ut og artsmangfoldet er lite. For å bøte på dette problemet ble det plantet bjørk langs stien som starter ved Hadsel kirke lengst øst på Hadseløya. Dette tiltaket var ikke vellykket. Sau og hare beitet på bjørkeplantene, og alle plantene døde. (Gjermund Pettersen, pers. med.). Derfor er det viktig å favorisere eksisterende bjørkeskog langs turveger når ny skog etableres. Granplantingene er ikke utelukkende negative for friluftslivet. Granskogen bremser vinden og gir et bedre lokalklima.

1.3 Andre konsekvenser

Når det tradisjonelle landskapet endres kan både trivsel i lokalmiljøet og identitetsfølelse gå tapt. "Landskapsbildet er en del av vår natur- og kulturarv og et identitetsmerke på en bygd eller region. Ulik bruk av landskapet gjennom tidene har i stor grad formet det landskapet vi ser rundt oss i dag og forteller nå vår historie. Dette er en viktig kunnskapskilde og et viktig grunnlag for vår identitet." (DN 1997).

Landskapet er den viktigste ressursen for reiselivsnæringen. Landskapet kan både være en attraksjon i seg selv, f.eks. Saltstraumen, og en kulisse eller arena for fysisk og mental rekreasjon. Norges fyrstårn i de internasjonale markedene, fjordene, Lofoten og Nordkapp, er alle landskapsbaserte attraksjoner. Turistene søker verdier som opprinnelighet, autensitet, renhet og stillhet i det norske landskapet. Betydningen av slike verdier vil i reiselivssammenheng øke i takt med den globale forurensningen og økende miljøbevissthet. Natur- og kulturlandskapet danner derfor et sterkt og interessant utgangspunkt for norsk reiseliv i fremtiden. (Kamfjord et. al.1997).

Det at folk bosetter seg og driver jordbruk i marginale områder fascinerer utenlandske turister. Når bosettingen forsvinner, og landskapet blir mindre variert, synker landskapsverdien for denne næringen. Det er spesielt viktig å bevare et landskapsbilde som er opplevelsesrikt langs de viktigste ferdselslinjene. Dersom den visuelle kontakten mellom vegen og sjøen skal beholdes er det også nødvendig å holde jordbruksarealene i hevd.

2. Landskapskartlegging på Hadseløya

På Hadseløya er det gjennomført en romlig landskapskartlegging på landskapsområdenivå, i tillegg er landskapsområdenes opplevelseskvalitet evaluert. Dette materialet brukes til å vurdere hvilke områder som kan absorbere inngrep som skogplanting og hyttebygging.

2.1 Metode

Romlig landskapskartlegging er en metode for inndeling og beskrivelse av landskapet basert på en romlig forståelse av landformene. Områder med stor likhet i overordnede landskapsstrekk samles i regioner eller underregioner. Underregionene kan igjen inndeles i landskapsområder. Landskapsregionene dekker størst areal og har lavest detaljeringsgrad. Landskapsområdene befinner seg i den andre enden av skalaen, små geografiske områder med høy detaljeringsgrad. Forenklet kan vi si at landskapsregioner er en romlig inndeling på nasjonalt nivå, underregioner representerer fylkeskommunalt nivå mens landskapsområder er en inndeling på kommunalt nivå. Informasjon om landskapskomponentene landskapets hovedform, geologisk innredning, vann og vassdrag, vegetasjon, jordbruksmark og bebyggelse og tekniske anlegg samles inn, systematiseres og formidles gjennom kart og rapporter.

Bakgrunn

Metoden bygger på "Visual Management System" (VMS) og "Scenery Management System" utviklet av US Forest Service i USA. "Scenery Management System" ble publisert i 1995 og bygger videre på VMS. Landskapskartlegging etter disse metodene blir brukt som verktøy for arbeidet med flerbruksplaner i skogområder og nasjonalparker i USA.

I 1983 ble VMS bearbeidet og tilpasset norske forhold av professor Magne Bruun ved Institutt for landskapsplanlegging, NLH (Bruun 1983). VMS lå også til grunn for Bruuns innsats i Nordisk ministerråds prosjekt, Natur- og kulturlandskapet i arealplanleggingen. Her fokuseres det på landskapets romlige innhold, og på samspillet mellom de naturgitte og kulturskaptene faktorene. Metoden ble utarbeidet for å påvise verneverdier og kvaliteter i landskapet. NIJOS har i samarbeid med professor Magne Bruun videreutviklet og utprøvd VMS til en metode tilpasset norske forhold. Den norske metoden kalles romlig landskapskartlegging.

NIJOS har i samarbeid med professor Magne Bruun og representanter for landbruk, kultur og miljø i alle fylkene inndelt Norge i 45 landskapsregioner, disse regionene er igjen inndelt i 444 underregioner.

Landskapsregioner

Norge er inndelt i landskapsregioner med utgangspunkt i de store og samlende karaktertrekkene i landskapet. Landskapskomponentene landskapets hovedform, geologisk innredning, vann og vassdrag, vegetasjon, jordbruksmark og bebyggelse og tekniske anlegg blir først beskrevet hver for seg. Deretter beskrives samspillet mellom de ulike landskapskomponentene som til sammen danner landskapskarakteren. På nasjonalt nivå vil beskrivelsen av hvert komponent bli overordnet, og forståelsen av landskapet sterkt forenklet. Landskapsregioner er først og fremst en referanseramme.

Grensedragningen mellom ulike landskapsregioner er avhengig av hvilke landskapskomponenter som dominerer. På nasjonalt nivå vil landskapets hovedform ofte ha avgjørende betydning for den romlige inndelingen. En landskapsregion kan f.eks. bestå av flere separate områder med en felles landform som gjentas i et repeterende mønster. Grensen mellom to landskapsregioner vil da trekkes der landformen endrer karakter. Ofte vil grensen følge markante høydedrag, spesielt på Vestlandet og i Nord-Norge. Kulturskaptene elementer har større betydning for grensetrekkingen i de deler av landet hvor landformen er mindre framtrædende.

Underregioner

Grensedragningen følger de samme prinsipper som for landskapsregioner, men landskapets skala er endret.

Inndelingen i landskapsregioner skjer oftest på grunnlag av en repeterende landform. Dersom landformen i et område tilføres et nytt element, eller på annen måte avviker fra resten av landskapsregionen, kan en underregion skilles ut. Der høydedrag skiller områder med ulik karakter vil grensen mellom underregioner eller landskapsområder oftest følge høydedraget. Landform er det viktigste kriteriet for inndeling i underregioner.

Der landformen er lite fremtredende må inndelingen bygge på andre komponenter. Hvis jordbruksmarka dominerer landskapsbildet kan arrondering danne grunnlag for grensedragningen. Dersom arronderingen er et resultat av bakkeplanering og eiendomsstruktur i et område, mens raviner er avgjørende for arronderingen i det tilgrensende området, kan grensen mellom de to underregionene trekkes i overgangen der jordbruksmarkas arrondering skifter karakter.

Med noen få unntak strekker landskapsregionene seg over flere fylker og på tvers av fylkes- og kommunegrenser.

Landskapsområder

For at landskapsinndelingen skal være anvendbar på kommunenivå er en mer detaljert inndeling nødvendig. Den romlige landskapskartleggingens mest detaljerte nivå, landskapsområder, synliggjør lokale særtrekk og variasjoner.

Igjen er landformen avgjørende for å trekke grenser mellom to landskapsområder. Et landskapsområde kan være sammensatt av ett eller flere landskapsrom med samlende karaktertrekk. Igjen beskrives landskapskomponentene landskapets hovedform, geologisk innredning, vegetasjon, vann og vassdrag, jordbruksmark og bebyggelse og tekniske anlegg. Samspillet mellom disse komponentene danner områdets landskapskarakter.

2.2 Landskapet på Hadseløya

Landskapsregion 31 Lofoten og Vesterålen

Regionen består av de ytre delene av kystlandet utenfor Ofoten. Storparten av Lofoten og Vesterålen er omgitt av åpne havstrekninger, de indre delene ligger mer skjernet. Det grønne, fjellrike øylandskapet i Lofoten og Vesterålen er regionens viktigste karaktertrekk, og Lofotveggen står som et symbol for det storslagne tindelandskapet. Det snaue, graskledte landskapet som preges av beite er i ferd med å endres fordi landbruket er i tilbakegang. Tilgroing av jordbruksmark, spredning av bjørkeskog i utmarka og granplanting vil på sikt endre vegetasjonsbildet, spesielt i nordlige og østlige deler av regionen. Fiskeriene med fiskevær og fiskeritilknyttede industri preger bosettingsstrukturen. (Kamfjord et. al. 1997).

Underregioner på Hadseløya

To underregioner er representert på Hadseløya: 31.02 Øksnes/Bø som omfatter storparten av Øksnes kommune, Bø kommune, utsiden av Langøya mot Eidsfjorden og vestsiden av Hadseløya og 31.03 Sortlandssundet som omfatter breddene langs Hadsselfjorden fra Melbu og nordover hele Sortlandssundet. I Øksnes/Bø er landskapet variert og en mengde landformer er representert: strandknauslandskap, sprekkefjorder og forrevne fjellformasjoner, botndaler og restfjelllandskap med en bred strandbrems. Sortlandssundet er mer enhetlig. Den nord-sørgående fjorden preger underregionen. Vestsiden av Sortlandssundet har et svakt skrånende fotland under avrundete fjellsider, mens østsiden har et oppstykket og bratt fjelllandskap. I Sortlandssundet ligger flere store tettsteder, mens bebyggelsen i Øksnes/Bø ligger i fiskevær og små grender. En beskrivelse av disse underregionene er gjengitt i vedlegg 1.

Landskapsområder på Hadseløya

Hadseløya er inndelt i 12 landskapsområder:

Underregion 31.02 Øksnes/Bø

Landskapsområde 31.02.01 Bervika

Landskapsområde 31.02.02 Flatsetdalen

Landskapsområde 31.02.03 Breidvikdalen

Landskapsområde 31.02.04 Teigan

Landskapsområde 31.02.05 Taen

Landskapsområde 31.02.06 Ånnstad

Landskapsområde 31.02.07 Ånnstaddalen

Underregion 31.03 Sortlandssundet

Landskapsområde 31.03.01 Melbu

Landskapsområde 31.03.02 Husbydalen - Melbumoan

Landskapsområde 31.03.03 Ekrene

Landskapsområde 31.03.04 Lekangdalen

Landskapsområde 31.03.05 Stokmarknes

Feltbefaringer, vegetasjonskart over Hadseløya (Angeloff 1995/1996) og Register for søknad om produksjonstillegg i landbruket ligger til grunn for landskapsområdebeskrivelsene som er gjengitt i vedlegg 2.

Kartet viser de 12 landskapsområdene på Hadseløya. Illustrasjon: Michael Angeloff.

Landskapsområdene på Hadseløya kan sorteres i fire ulike landskapstyper: Fjordlandskapetets botndaler, Vesterålens ytre kyst- og øylandskap, Sortlandssundets fotland og Skogdaler.

Fjordlandskapetets botndaler

Botndalene på Hadseløya er dannet etter mange perioder med stor breaktivitet. Daldannelsen er resultat av botnbreenes graving. Det er flere generasjoner botndannelser der de yngste botnene ligger høyest i terrenget, innerst i dalene, og de danner de minste skålførmene i landskapet. Vatndalen med botnvatnet er derfor en yngre dannelse enn selve hovedløpet av Breidvikdalen. Med få unntak er alle botnvatn på Hadseløya demt opp av en eller flere morenerygger. I Breidvikdalen er dalbunnen en del av strandflaten, denne ligger som en svakt bølgende brem rundt store deler av øya. På flate partier i dalbunnen finnes myr over storblokkig morene og fjellknauser. Skredavsetninger gir den karakteristiske konkave fjellfoten. Botndalene har en kraftig storform og viser gjennomgående et stort mangfold av ulike avsetningsformer tilknyttet isbreenes aktivitet i landskapet.

Vesterålens ytre kyst- og øylandskap

I denne landskapstypen er det få spor etter isbreenes eroderende virksomhet. Strandbremmens form er utviklet under arktiske forhold, men uten å være nediset. Selve bredden er trolig dannet som følge av intens frostvitring i tilknytning til et varierende havnivå, havet har transportert bort løsmaterialet. Det er mye vitring i den bakenforliggende fjellsiden. Skredene har rotpunktet høyt oppe i fjellsiden, det tyder på at de er gamle. Mengden løsmasser på strandbremmen varierer sterkt. Over store deler av bredden mangler løsmasser helt, men i senkninger er det avsatt mektige morene og strandavsetninger enkelte steder.

Sortlandssundets fotland

Dette er et landskap som ligger i overgangen mellom selve strandflaten og fjordene innenfor. Et glasialt utformet landskap går over i et periglasialt dannet landskap. Det markerte fjordtrauet blir borte og går over i et grunt og flatbunnet basseng. Formen er bred, smalere for sundene. Strandbremmen finnes ennå, men den er liten, har høyere gradient, eller kan mangle helt. Sammenhengende og til dels mektige moreneavleiringer dekker strandbremmen og gir den et jevnt preg.

Skogdaler

Skogdalene preges av eldre pre-kvartære landskapsformer, og er dannet under helt andre forhold enn istidens. Dette er former der særlig kjemisk vitring har ført til en dyp og total oppsmuldring av berggrunnen. Prosessene har foregått i et lende med svakt relieff og lave gradienter slik også hovedinntrykket av det er i dag. Lokalt finnes en nyere terrengforming dannet av isens eller vannets arbeid, f.eks enkelte mindre botner og elvededskjæringer. Dette har ført til brattere skråninger og tydeligere former.

Landskapsområder på Hadseløya fordelt på landskapstyper

Fjordlandskapets botndaler	Sortlandssundets fotland
31.02.01 Bervika	31.03.05 Stokmarknes
31.02.02 Flatsetdalen	31.03.04 Lekangdalen
31.02.03 Breidvikdalen	31.03.03 Ekrene
Vesterålens ytre kyst- og øylandskap	Skogdaler
31.02.04 Teigan	31.03.02 Husbydalen - Melbumoan
31.02.05 Taen	31.02.07 Ånnstaddalen
31.02.06 Ånnstad	
31.03.01 Melbu	

3. Evaluering av landskapets opplevelseskvaliteter

3.1 Metode

Landskapets opplevelseskvalitet kan evalueres på landskapsområdenivå. Metoden for landskapsevaluering bygger på US Forest Service' "Visual Management System" og "Scenic Management System". Metoden har som utgangspunkt at alle landskap har kvaliteter som er viktige for ulike landskapsopplevelser, og at det "typiske" i en underregion har like stor opplevelsesverdi som tilsvarende typeområder i andre underregioner.

Evaluering av landskapskvaliteter gir oversikt over:

- verdifulle karaktertrekk i landskapet
- landskap hvor en kan vente å få de sterkeste sanseintrykkene
- landskap der inngrep har redusert opplevelsesverdien

Følgende forutsetninger ligger til grunn for evalueringen:

- Landskapsevalueringen bygger på beskrivelser av landskapsområdene.
- Beskrivelse av underregionen er referanseramme for evaluering av landskapsområdene i underregionen.
- Kombinasjonen av evaluerte landskapskomponenter (landform, geologisk innredning, vann og vassdrag, jordbruksmark og bebyggelse og tekniske anlegg) brukes til å måle verdien.
- Ethvert landskap uttrykker særegne visuelle kvaliteter. Landskapsverdien indikerer landskapets potensiale til å gi betrakteren positive opplevelser.
- Alle landskap blir verdsatt, men landskap med de beste kombinasjonene av variasjon, helhet og intensitet har større potensiale for høy verdsetting.

Landskapets opplevelseskvalitet er evaluert med utgangspunkt i landskapskomponentenes intensitet, variasjon og helhet.

Intensitet: Store kontraster, f.eks. i retning (horisontal/vertikal), størrelse, form, farge eller tekstur tilfører landskaper dramatik eller spenning. Landemerker fungerer som orienteringsmerker og skaper identitet.

Variasjon: Et landskap sammensatt av mange ulike elementer, og med stor variasjon i form, linje, farge og tekstur øker mulighetene for et bredt spekter av landskapsopplevelser. Variasjon i landskapet vekker nysgjerrighet og interesse. Variasjonen må imidlertid ikke være så stor at landskapet oppleves som kaotisk.

Helhet/kontinuitet: Landskap der de ulike elementene danner en harmonisk sammenheng. Linjer, mønster, farge og tekstur er ikke oppstykket av inngrep eller endrete arealbruksmåter. Storskalalandskap med få, store former og lange linjer er mer sårbare for inngrep som kan bryte helheten enn småskalalandskap med stor variasjon.

Landskapsklassifisering

Landskapet inndeles i tre klasser; A, B og C. Klassene A og B er todelt, dvs. A1 og A2 der A1 har høyest verdi. Landskap som er vanlig i underregionen plasseres i B-klassen. Landskap som gir uvanlig sterke og positive inntrykk plasseres i A-klassen. Landskap med få eller reduserte/ødelagte landskapskvaliteter plasseres i C-klassen.

Klasse A	Landskapsområder der kombinasjonen av landform, geologisk innredning, vann og vassdrag, jordbruksmark og bebyggelse og tekniske anlegg gir kvaliteter som gjør landskapet enestående, og som byr på særegne og positive opplevelser. Helhetlige landskap med stor variasjon og høy intensitet plasseres i denne klassen. Klasse A1 blir skildret som det ypperste og mest enestående innenfor landskapsregionen. Klasse A2 har høy inntryksstyrke og variasjon.
Klasse B	Representerer det typiske landskapet for underregionen. Landskapet har gjengs gode kvaliteter, men er ikke enestående. (Dersom et stort nok materiale foreligger vil de fleste landskapsområder ligge i denne klassen.) Klasse B1 omfatter det typiske og representative landskapet. Klasse B2 har noe mindre mangfold og enkelte uheldige inngrep.
Klasse C	Klasse C inneholder inntrykkssvake landskap med liten variasjon og/eller landskap dominert av uheldige landskapsinngrep. Klassen er ikke delt.

3.2 Opplevelseskvaliteter på Hadseløya

Opplevelseskvalitetene i landskapsområdene på Hadseløya er vurdert med utgangspunkt i landskapskomponentenes helhet, intensitet og variasjon. Alle tre begrepene blir ikke omtalt for hvert enkelt komponent. Det enkelte begrep blir bare omtalt der det er relevant. Dersom komponenten jordbruksmark ikke tilfører landskapet intensiteten blir dette begrepet ikke nevnt under jordbruksmark. Likeledes blir ikke helhet omtalt dersom landskapet er helhetlig. Evalueringen av hvert enkelt landskapsområde er gjengitt i vedlegg 3.

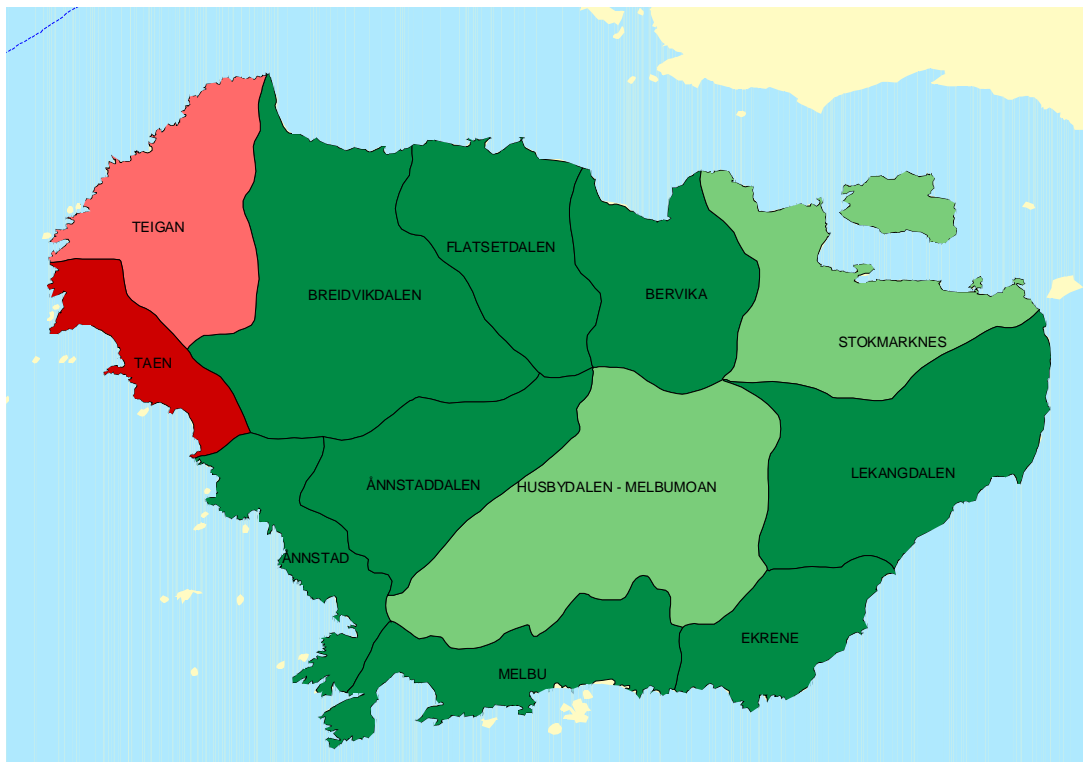
Taen er landskapsområdet med høyest opplevelsesverdi på Hadseløya. Her finner vi et storskalalandskap med smal, åpen strandflate, bratte fjell og åpent hav. Kystlinjen er

varierte og hvite sandstrender veksler med klippestein på utstikkende nes. De mange kontrastene gir landskapet høy intensitet. Det er nødvendig å holde strandflaten åpen for å bevare de sterke opplevelsesmulighetene.

Teigan har også større opplevelsesmuligheter enn det som er vanlig. Her er det en markant morenerygg som avgrensar den smale strandflaten fra de spisse fjellene. I dette landskapsområdet er sammenhengen mellom strandflata og sjøen svekket på grunn av gjengroing av jordbruksmark. Jordbruksmarka må skjøttes dersom opplevelseskvalitetene i området skal beholdes.

Det er to landskapsområder som har lavere opplevelseskvaliteter enn det som er vanlig på Hadseløya. I Stokmarknes er det bebyggelsen i sentrum og skoetablering som gir landskapsområdet en lavere verdsetting. Bebyggelsen i sentrum er lite enhetlig, det gir tettstedet et litt rotete preg. På grunn av utforming og alderssammensetning bryter granplantingene opp linjer i landskapet. I Husbydalen-Melbumoan er det også menneskelig aktivitet som bryter opp helheten i landskapet. Plantefelt med geometrisk utforming, hogstflater i fjellsiden og skogsbilveger påvirker landskapsbildet på en uheldig måte, dette gjelder kun Husbydalen. Landskapsbildet kan over tid forbedres gjennom bedre overganger mellom plantefeltene og større artsvariasjon.

De øvrige landskapsområdene har opplevelsesmuligheter som er typiske og representative for underregionen.

Kartet viser resultatet av landskapsvalueringen på Hadseløya. Den mørkerøde flaten viser landskapsområdet som er klassifisert som A1, den lyserøde flaten viser A2-området. Den store, mørkegrønne flaten viser landskapsområdene som er plassert i klasse B1, og den lysegrønne flaten viser landskapsområdene som er plassert i klasse B2. Illustrasjon: Michael Angeloff.

4. Landskapets evne til å absorbere skogplanting

4.1 Metode

Nedenfor følger en vurdering av landskapsområdenes evne til å absorbere skogplanting. Vurderingen skjer med utgangspunkt i vegen som heter E10 fra Melbu til Stokmarknes, og fylkesveg 881 vestover fra Stokmarknes til Melbu. Vegene ligger på strandflaten rundt hele øya. Vurderingen er overordnet, det betyr at det også er nødvendig å vurdere plassering og utforming av hvert enkelt plantefelt. Vurderingen er utarbeidet på grunnlag av beskrivelser av landskapsområdene, evalueringen av landskapets opplevelseskvaliteter og M711 i målestokk 1:50 000.

Hensikten med vurderingen er å finne fram til hvilke landskapsområder som har evne til å absorbere skogplanting og hvilke landskapsområder som har særegne landskapskvaliteter som vil reduseres eller forsvinne som følge av skogplanting. Det er de visuelle konsekvensene av granplanting som er vurdert i analysen. Hensynet til andre interesser, f.eks. sauebeite, friluftsliv og biologisk mangfold, er ikke behandlet her. Hensynet til disse interessene må også tas med i en vurdering av om det er ønskelig å plante gran i et område.

Følgende kriterier ligger til grunn for vurderingen:

Arealer egnet til skogproduksjon

Gran må plantes på middels eller bedre bonitet for å få tilfredsstillende kvalitet. Bonitetsdata for Hadseløya foreligger, men er foreløpig ikke tilgjengelig i kartform. Det foreligger imidlertid et vegetasjonskart over Hadseløya. (Angeloff 1995). De eksisterende granplantingene er plantet på blåbær og engskog lavere enn 300 moh. Det er i denne vurderingen lagt til grunn at arealer med blåbær og engskog lavere enn 300 moh er egnet til skogproduksjon. I tillegg er det tatt hensyn til vind og helning.

Avstand

Et elements eksponering i landskapet er ofte avhengig av avstand. Et inngrep vil vanligvis virke sterkere (mer dominerende) jo nærmere man kommer inngrepet. Derfor er dybden i landskapet, dvs. avstanden fra vegen til eventuell framtidig skogplanting, tatt med i vurderingen.

Eksponering/absorpsjonsevne

Her er det lagt til grunn at vertikale former er synlige over store områder og har liten evne til å skjule et inngrep. Variasjon i terrengform kan øke absorpsjonsevnen, derfor har småskalalandskap større evne til å skjule inngrep enn storskalalandskap. Et skogdekket areal har større absorpsjonsevne enn en åpen flate. Landemerker som spisse tinder, master på høyder i terrenget, kystlinje og vann tiltrekker seg oppmerksomhet. Inngrep lokalisert i tilknytning til slike landskapselementer er derfor mer iøyenfallende.

Vertikale former er synlige over store områder og har liten evne til å skjule inngrep. Storskalalandskapet på Taen har ingen evne til å absorbere skogplanting. Foto: Oskar Puschmann.

Landskapets opplevelsesverdi

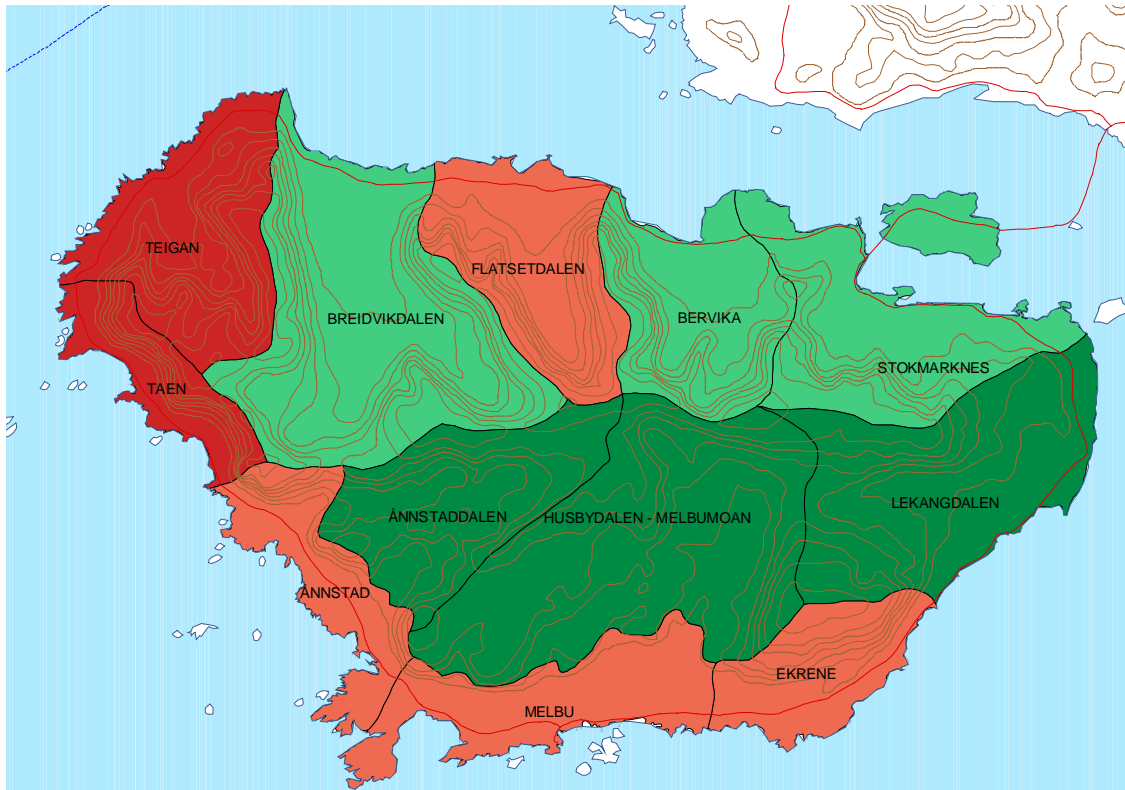
Hovedtrekkene fra evalueringen av landskapsområdene, se vedlegg 3, og konklusjonen i form av en landskapsklasse er gjengitt her.

Analysen av hvert enkelt landskapsområdes evne til å absorbere granplanting er gjengitt i vedlegg 4.

4.2 Konklusjon

Landskapsområdene på Hadseløya kan deles i fire grupper etter evne til å absorbere skogplanting:

1. Landskapsområder med spesielt høy opplevelsesverdi der landskapet har liten eller ingen evne til å absorbere skogplanting.
2. Landskapsområder der arealene som er egnet til skogproduksjon ikke kan tilplantes uten å påvirke landskapsbildet negativt.
3. Landskapsområder som har enkelte mindre arealer som kan benyttes til skogproduksjon uten store, negative konsekvenser for landskapsbildet.
4. Landskapsområder der terrengforhold og/eller eksisterende vegetasjon gir landskapet evne til å absorbere skogplanting uten store negative konsekvenser for landskapsbildet.

Kartet viser landskapsområdenes evne til å absorbere skogplanting. De mørkerøde områdene hører hjemme i gruppe 1, disse landskapsområdene har ingen evne til å absorbere skogplanting. De lyserøde områdene hører hjemme i gruppe 2, her frarådes det å plante gran. De lysegrønne områdene hører hjemme i gruppe 3. Her finnes mindre arealer som kan absorbere skogplanting. De mørkegrønne områdene hører hjemme i gruppe 4. Det er i disse områdene landskapet har størst evne til å absorbere skogplanting. Illustrasjon: Michael Angeloff.

Landskapsområdene Teigan og Taen på vestsiden av Hadseløya hører hjemme i gruppe 1. I disse områdene frarådes skogplanting på det sterkeste. Ånnstad, Melbu og Ekrene på sørsiden av Hadseløya er plassert i gruppe 2 sammen med Flatsetdalen på nordsiden av øya. I disse områdene anbefales det ikke å plante skog.

De andre landskapsområdene på nordsiden av øya er plassert i gruppe 3, det gjelder Breidvikdalen, Bervika og Stokmarknes. Her kan skog plantes i områdene nevnt i vurderingen ovenfor uten at det fører til store, negative endringer i landskapsbildet. De dype daldragene på sør-, og vestsiden av Hadseløya har størst absorpsjonsevne med tanke på skogplanting. I landskapsområdene Lekangdalen og Husbydalen - Melbumoan er det allerede plantet mye gran. Her kan skogplanting med god utforming og innslag av andre arter, f eks lerk, bedre landskapsbildet. I landskapsområde Ånnstaddalen er det ikke plantet mye gran i dag, men den småkuperte dalbunnen har stor absorpsjonsevne.

Det understrekes at dette er en overordnet vurdering av landskapets visuelle evne til å absorbere skogplanting. Det må også tas hensyn til andre arealbruksinteresser før det gis tilskudd til skogplanting. Dersom en ønsker å plante skog må plantefeltene gis en plassering og utforming som harmonerer med omgivelsene.

5. Landskapets evne til å absorbere hyttebygging

Også for hyttebygging gjelder at vertikale former har liten evne til å skjule inngrep og at variasjon i terrengform kan øke absorpsjonsevnen. En annen tommelfingerregel er at et skogdekket areal har større evne til å skjule hyttebebyggelse enn en åpen flate. De fleste hyttene på Hadseløya ligger inne i daldragene der landskapet har størst evne til å absorbere hyttebygging. Det er imidlertid bygget hytter på strandflaten i landskapsområdene Teigan, Lekangdalen og Stokmarknes.

Kartet viser at de fleste hyttene på Hadseløya ligger inne i daldragene der landskapet har størst evne til å absorbere hyttebygging. Illustrasjon: Michael Angeloff.

Tradisjonell jordbruksbebyggelse dominerer på strandflaten. Her er det få vertikale elementer, og hyttebebyggelse vil ligge eksponert og endre landskapskarakteren på en uheldig måte. Landskapsområder med åpent storskalalandskap, f eks Teigan og Taen, er svært sårbare for alle typer inngrep. Her vil de høye opplevelseskvalitetene reduseres dersom hyttebygging tillates. Ånnstaddalen, Husbydalen - Melbumoan og Lekangdalen befinner seg i den andre enden av skalaen med tanke på evne til å absorbere hyttebygging. Med en god plassering og utforming kan hytter bygges uten at landskapet endres i negativ retning.

6. Kilder

Litteratur

Direktoratet for naturforvaltning (1997): *Naturforvaltning i kommunene - DN-håndbok 12*. ISBN 82-7072-253-7.

Forest Service, US Department of Agriculture (1974): *The Visual Management System Volume 2*. Agriculture Handbook number 462. 47 s. Oversatt av Hanne Lykkja, NIJOS.

Forest Service, US Department of Agriculture (1995): *Landscape Aesthetics. A Handbook for Scenery Management*. Agriculture Handbook Number 701.

Kamfjord, Georg, Hanne Lykkja og Oskar Puschmann (1997): *Landskapet og reiselivsproduktet*. NIJOS-rapport 4/97. ISBN 82-7464-102-7.

Rekdal, Yngve, Per Bjørklund og Michael Angeloff (1996): *Vegetasjon og beite på Hadseløya*. Rapport fra vegetasjonskartlegging. NIJOS rapport nr. 21/96. ISBN 82-7464-196-5.

Kart

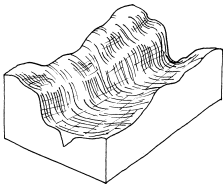
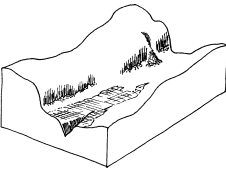
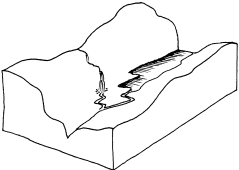
Angeloff, Michael (1995/1996): *Hadseløya Vegetasjonskart*. Målestokk 1:30 000. NIJOS.

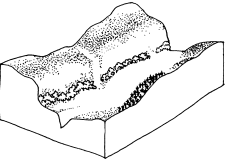
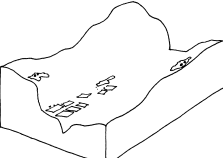
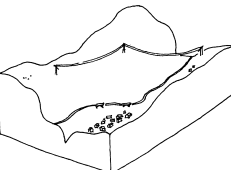
Statens kartverk (1988): *M711, kartblad 1132 II Stokmarknes*. Målestokk 1:50 000.

Personlige meddelelser:

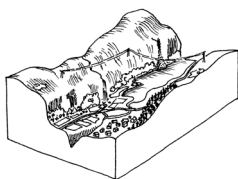
Pettersen, Gjermund. Fylkesskogmester i Mosjøen, Fylkesmannens landbruksavdeling. Tidligere skogbrukssjef i Lofoten/Vesterålen. Telefonsamtale 3. februar 1998.

Vedlegg 1. Beskrivelse av underregioner på Hadseløya

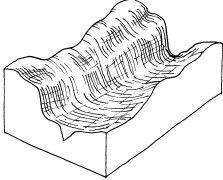
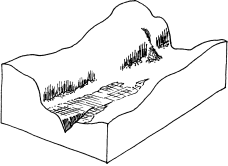
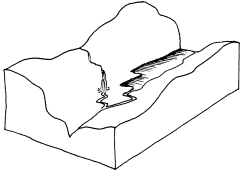
31.02 ØKSNES/BØ		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
<p>Landskapets hovedform</p> 	<p>Underregionen har en sammensatt storform. Store deler av Bø kommune og de indre deler av Eidsfjorden preges av et lavt strandknauslandskap. Bratte og relativt utilgjengelige fjellområder ligger som halvøyer og øyer ytterst mot storhavet, dette landskapet fortsetter nordover til Øksnes. De sentrale deler av underregionen dannes av sprekkefjorder med til dels forrevne fjellformasjoner mellom fjordene. Et restfjellandskap med en bred strandbrem finnes lengst nord i Bø. På Langøya og Hadseløya dominerer botndalene. Berggrunnen er vekslende, underregionens sentrale, østre og nordre deler består av oldtidens granittgneiser som er harde, sure bergarter. I søndre deler av Bø, Hadseløya og Langøya er dette underlaget dekket av næringsrike monzonitter som forvitrer lett. Bergartenes opptreden er av stor betydning for landskapsformene. Granittgneisene danner nakne formasjoner og tinder, vitringsmateriale og avrunding av fjellene dominerer i monzonittområdene.</p>	<p>* * *</p>
<p>Geologisk innredning</p> 	<p>Strandflaten, dvs. lavlandet i Bø og Øksnes, preges av stranddannelser og store randmorener fra de ulike Andøya trinnene. Også her er gamle strandvoller framtrædende og demmer opp mange vann. Med unntak av sprekkefjordene har fjellområdene moderat til sterk botnforming, kraftig botndannelse finnes i botndalene på Langøya og Hadseløya. Randmorener, mange av dem med høy forkant, ligger foran botnene. Skred- og vitringsmateriale preger fjellsidene her og gir avrunding. Heirområder forekommer, men de har totalt sett begrenset utbredelse og preger landskapet lokalt.</p>	<p>* *</p>
<p>Vann og vassdrag</p> 	<p>Øksnes-Bø har Vesterålens karakteristiske kyst- og øylandskap. Det ytre av Langøya danner et mangfold av fjordsystemer, øyer, sund og våger. Vesterålsfjorden - Eidsfjorden med vide forgreininger skjærer dypt inn i området fra sørvest. I nord danner Gavlfjorden et bredt fjordstykke. På yttersiden er fjorder og sund tettsatt med holmer og skjær, og munner ut mot en bred, skjermende skjærgård. Vassdragsnaturen er kjennetegnet av små nedbørsfelt og korte vassdrag. Utløpet er ofte en bekk som bukter seg gjennom flate myrstrekninger. Holmstad-elva danner den lengste elvestrekningen i området. Alsosvatnet og Gåslandsvatnet er de største innsjøene. Begge er grunne og ligger på gammel strandflate. Ellers finnes det mange vann spredt i dalganger og fjellbotner og på strandflaten omgitt av vide myrer.</p>	<p>* * *</p>

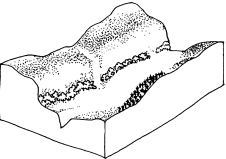
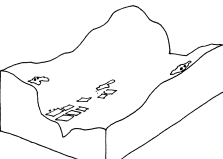
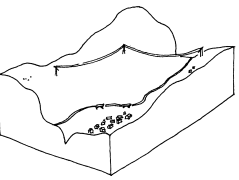
<p>Vegetasjon</p> 	<p>Et kystnært og fjellrikt område der hovedgruppene av vegetasjon stadig veksler med mer og mindre tydelige soner. Ytterst mot sjøen finnes en klippekyst hvor nakent berg eller lynghei dominerer. Der stranda flater ut finnes bremmer med strandengvegetasjon som raskt avløses av myr, lynghei eller dyrkamark. Strandsletta dekkes som regel av dype rismyrer. Stormyra i Øksnes er den største myrflaten (ca. 16 km²). Skogens utstrekning er i stor grad bestemt av vindens virkning. Kystbjørkeskogen preger likevel landskapet sterkt da den dekker det meste av liene opp mot 2- 300 moh. I dalgangene på Hadseløya og på Langøya øst for Eidsfjorden finnes særlig voksterlige bjørkeskoger av storebregne- og høgstaudentypen. I Olderfjorden vokser regionens eneste store bestand av gråorskog. I fjellet er blåbærdominerte risheier vanlig, gjerne i veksling med frodige grassnøleier. Bratte skredlier med bregnerike høgstaudeenger er et kjennetegnende og godt synlig trekk i fjellandskapet. Mange fjellier har utviklet seg til grønne grasvoller etter langvarig småfebeiting. Beiting og utmarksslått har satt tydelig preg på vegetasjonen. Et karakteristisk landskapstrekk er de bratte grasliene mellom fotland og brattfjell, særlig typisk sør på Hadseløya.</p>	<p>**</p>
<p>Jordbruksmark</p> 	<p>Underregionen har med sine vel 26 000 daa dyrkamark det største jordbruksarealet i regionen. Produksjonen er i all hovedsak grovfôr til slått og beite. Jordbruksmarka ligger spredt og gjenspeiler de varierte landskapstypene som finnes i denne underregionen. På strandflaten på Hadseløya ligger jordbruksarealene spredt, mens de er noe mer sammenhengende langs sørvestlige deler av Langøya og Lifjorden - Grunnfjorden og i strandknauslandskapet på Langøya innerst i Malnesfjorden. På strandflater og i daldrag i indre deler av Eidsfjorden ligger de mest utpregede jordbruks-grendene. Bøndene i denne underregionen slipper ca. 18 000 sauer på utmarksbeite (flestep sauer i regionen) og her er relativt mange føringsdyr og melkekyr. Jordbruket i resten av underregionen er preget av nedleggelse, særlig på yttersiden av Langøya, som f eks Storøya og Dyrøya og fjordene innenfor, hvor alle gårdene er ute av drift. Nedleggelse og gjengroing preger også midtre deler av Eidfjorden. I disse områdene er få gårdsbruk i drift.</p>	<p>*</p>
<p>Bebyggelse og tekniske anlegg</p> 	<p>Bebyggelsen er i hovedsak knyttet til fiskevær som Nykvåg, Hovden, Nyksund og Stø, og steder som tidligere hadde gode forutsetninger for å drive kombinasjonsbruk (fiske/jordbruk) som Steine-Vinje, Straumsjøen og Myre. Straumsjøen er kommunesentrum i Bø. Myre, det største tettstedet i underregionen, har noe fiskeindustri/småindustri og er kommunesentrum i Øksnes. Flere av de mindre fiskeværa har i dag dårlig vegnett og er preget av fraflytting. Børøyfjordens sydlige fjordarmer, innover Eidsfjorden og i de skogklede dalene opp mot fjellet på de sørøstlige delene av Langøya er konsentrasjonen av fritidsbebyggelse størst. Vegnettet er ellers relativt godt utbygd.</p>	<p>*</p>

Landskaps- karakter

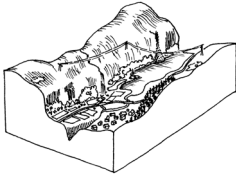

Øksnes/Bø byr på en mengde ulike landformer og landskapstyper, og det er variasjonen som avgrenser den mot de omkringliggende og forholdsvis enhetlige underregionene Andøya og Sortlandssundet. Oppstykket strandknauslandskap med brede strandsletter, store sprekkefjorder og høye fjell. Øksnes/Bø har størst jordbruksproduksjon i regionen tett fulgt av Vestvågøyas jordbrukslandskap (u.reg. 31.06) og flest sauer. Det oppstykkete og mangfoldige landskapet har relativt stor evne til å absorbere inngrep. Veger, bebyggelse, landbruk og skogbruk preger derfor underregionen i mindre grad enn statistiske data antyder. Bebyggelsen ligger i fiskevær på yttersida eller i småsteder og grender langs den sørvestlige delen av Langøya , i indre deler av Eidfjorden og dalene over mot Sortland.

31.03 SORTLANDSSUNDET		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
<p>Landskapets hovedform</p> 	<p>Sortlandssundet har et markant nord-sørgående fjordpreg, med et svakt skrånende fotland under jevne avrundete fjellsider på vestsiden, og et oppstykket og bratt fjell-landskap på østsiden. Tindene på Austvågøya avgrensner det overordnede landskapsrommet i sør. Til dels tykke moreneavleiringer gir fotlandet en god fylldighet. Sundets østre bredde grenser til Lofottindene og er oppstykket av bratte botndaler, fjorder og sund. Botndaler og botner preger store deler av landskapet, kraftigst i østre del av regionen der relieffet er størst. Berggrunnen i området kan grovt deles i to, de nordlige deler med harde granitt-gneiser, sørover monzonitter som vitrer lettere.</p>	<p>* *</p>
<p>Geologisk innredning</p> 	<p>Botndalene utgjør et framtrødende trekk i regionen, men de har ulike karakterer. På Langøya er dalene korte, moderat utviklet og påvirket av elveerosjon med en tilspissing av dalbunnene. Toppområdene preges for det meste av heier, et slakt bølgende terreng i 4 - 600 m høyde. På Hinnøya finnes daldrag og daler med kraftige botnformer og terskler i dalbunnen, toppene er alpine og forrevne. Hei-områder forekommer unntaksvis. Rand- og endemorener er framtrødende formasjoner i dal- og fjordmunninger. Løsmasser i dalsidene varierer og knyttes hovedsakelig til skredprosesser, blokkurene i fjellsidene på vestsida av sundet er fra før siste istid. Dannelsen av vitringsmateriale har vært og er stort i monzonittområdene der ur og skredvifter kan oppnå betydelig tykkelse og størrelse.</p>	<p>* *</p>
<p>Vann og vassdrag</p> 	<p>Hadsselfjorden med Sortlandssundet er et dominerende landskapselement i underregionen. Sundet deler opp landmassen samtidig som det skaper helhet i et sammensatt landskap. I vest er strandlinjen langs Langøya og Hadseløya jevn og bare avbrutt av Langøysundet. I nord ender sundet mot Gavlfjorden og Risøysundet. I øst blir det en sterk forgreining av fjorder, og kystlinjen får et opprevet preg. Raftsundet i sør og fjordene på Hinnøya skjærer dypt inn i landmassen og skaper trange, skjærmede landskapsrom mellom fjellene. Innenfor Langøya og Hadseløya finnes bare korte bekkevassdrag; ofte løper de ut i meandere over et flatt myrparti. Nord på Hinnøya er det lengre elvestrekninger med sterk meandring gjennom flate, myrdekte dalbotner. Lenger sør får vassdragene en annen karakter. Her har de fleste utspring fra høg fjella østenfor og danner bekker med høye fall ned mot fjorder og vatn. I dalgangene er det flere morenedemte vatn. I Blokken- og Fiskfjordvassdraget ligger det flere vatn på rekke. Blokkvatnan er de største i dette området. Mange små vatn og tjern ligger i høye nivå oppe i fjellbotnene.</p>	<p>* * *</p>

<p>Vegetasjon</p> 	<p>Landskapet rundt Sortlandssundet er farget av grønne, bjørkekledd lie som når opp mot 3- 400 m.o.h. I vest dekker skogen et avrundet kollelandskap før fjellheiene med <i>rishei- og lavheivevegetasjon</i> overtar, avbrutt av brattlier med beitepreget engvegetasjon. Store sammenhengende areal er tilplantet med gran, slik at landskapet har endret karakter. En skogkledd front med bratte, kuperte bjørkelier følger fjord- og dalsidene innover på Hinnøya. Brattliene danner varierte skogmiljø, ofte svært produktive med høye bregner og urter. I Forfjorddalen ligger regionens eneste naturlige barskog, et isolert område med egenartet kystfuruskog. Hinnøyas kuperte fjellformer skaper en mangeartet og mosaikkpreget vegetasjon der et alpint preg forsterkes av blokksoner og nakne bergvegger. Den brede, sammenhengende strandflaten er i stor grad oppdyrket, men er stedvis dekket av myr. Vide myrflater finnes på begge sider av Sortlandssundet; det største myrarealet på Langøya mellom Bitterstad og Grytting. Det beiteskapte kulturlandskapet finner en særlig intakt i Ingelsfjorden, der brattsida mot nord danner et skogløst, grønt beitelandskap.</p>	<p>* * *</p>
<p>Jordbruksmark</p> 	<p>Det meste av jordbruksmarka ligger i et sammenhengende belte på den brede strandflata fra sørsida av Hadseløya og på morenedekke nordetter Sortlandssundet til Vikbotn. Lokaliseringen gjør at dyrkamarka preger underregionen i relativt stor grad. Det er i hovedsak produksjon av grovfôr til slått og beite som preger dyrkamarka, selv om dette er den underregionen som er mest allsidig når det gjelder jordbruk. Det dyrkes noe poteter og enkelte steder også grønnsaker og bær. De eneste kornåkrene i regionen finnes også her (70 daa). Det er mange som driver med sau, en del har føringsdyr og melkekyr, og noen få driver med geiter. Selv om enkelte bruk er nedlagte har alle gårdene som er i drift tilleggsjord, noe som gjør at vestsiden av Sortlandssundet preges av et relativt aktivt jordbruk. På fastlandssiden er det mindre aktivitet, med mange nedlagte bruk og færre som driver leiejord. Dette gjelder særlig for områdene rundt Ingelsfjorden, Sigerfjord og Kvitnes.</p>	<p>* *</p>
<p>Bebyggelse og tekniske anlegg</p> 	<p>Hovedtyngden av bosetningen ligger nordvestover langs Hadsselfjorden og Sortlandssundet. Her er et godt utbygd vegnett på den brede strandflata langs fjorden med monumentale bruer som landemerker mellom øyene og fastlandet. Den velholdte jordbruksbebyggelsen ligger jevnt spredt i et sammenhengende belte fra sørsiden av Hadseløya til Vikbotn, bare avbrutt av tre av de største stedene i regionen: Melbu, Stokmarknes og Sortland. Disse stedene har betydelig fiskeindustri og godt utbygde sentrumsfunksjoner. Nordlandsleia går gjennom Sortlandssundet og båttrafikken er med å prege underregionen. De store havneområdene er baser for havfiskeflåten, og to av dem anløp for hurtigruta. På den brattere fastlandssiden finner en enkelte grender med sammenhengende jordbruksbebyggelse, som nordetter fra Hennes og Sigerfjord og lengst i nord ved Fornes. Bebyggelsen på denne sida er noe preget av fraflytting med mange nedlagte småbruk.</p>	<p>*</p>

Landskaps- karakter

Sortlandssundet har et markant nord-sørgående fjordpreg, med et svakt skrånende fotland under jevne avrundete fjellsider på vestsiden, og et oppstykket og bratt fjellandskap på østsiden. På Langøya og Hadseløya er botndalene korte og moderat utviklet, mens de på Hinnøya er kraftig utformet med et stort relieff. Lofotveggen avgrensner det overordnede landskapsrommet i sør.

Fjorden og sundet nordover er et sentralt og dominerende landskapselement, omkranset av grønne ller. Sortlandssundet er, sammen med Øksnes/Bø, den mest skogrike delen av regionen. Her er tett bjørkeskog og store arealer som er tilplantet med gran i en slik grad at vegetasjonen i underregionen er i ferd med å endre preg. Det meste av jordbruksmarka ligger i et sammenhengende belte langs vestsiden av fjorden og sundet. Mesteparten av jorda på vestsiden er i drift, og det dyrkes i all hovedsak grovfor for slått og beite. På Hinnøya er det mindre jordbruk og grendene er preget av nedleggelse.

Her er et godt utbygd vegnett på den forholdsvis brede bredden langs vestsiden av fjorden, og med monumentale bruer som landemerker mellom øyene og over til fastlandet. De tre store tettstedene Melbu, Stokmarknes og Sortland har store havner og betydelig fiskeindustri. Den jevnt befolkede vestsiden og Nordlandsleias båttrafikk er med å gi den enhetlige underregionen et mer robust preg, også når det gjelder næringsliv og levekår.

Vedlegg 2. Beskrivelse av landskapsområder på Hadseløya

Landskapsområder i underregion 31.02 Øksnes/Bø

31.02.01 BERVIKA		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	Nordvendt botndal mellom halvsirkulær fjellrand (450-550 m o.h.), overgang til strandflate ytterst mot Bervikbukta. Røyrdalsåsen vokser ut fra fjellet i bakkant og danner et skille mellom mindre botnformer (Bervikvatnet og Røyrdalen). Konkave terrengformer, oversiktig og stort landskapsrom med sterk romfølelse. Fjellene på Langøya danner bakvegg mot øst (fjernvirkning).	***
Geologisk innredning	Ur (en relikvt form) og skredavsetninger flere steder langs fjellfoten og oppover liene. Stedvis taggete fjellrand som veksler med jevne, avrundete former. Bervikvatnet er oppdemmet av en morenerygg. Rasskar i fjellsidene, flomskredfurer i løsmassene. Noen sandstrender med hvit skjellsand.	**
Vegetasjon	Frodig engbjørkeskog dominerer i fjellsidene. Høgstaudeengene har et høyt innslag av urter og bregner. Spredte granplantefelt i lisdene. Store områder med rismyr i den flate dalbunnen. Engskog i eiendomsskillene, langs veger og vassdrag trekker opp linjer i et uregelmessig mønster på strandflaten.	***
Vann og vassdrag	Landskapet åpner seg mot fjorden. Strandlinja danner en kilometerbred bukt mellom Laupstrandodden og Mangsteinodden. Små vikar og nes innenfor buktformen. Strandflaten er småkupert, derfor mangler deler av landskapsområdet visuell kontakt med sjøen. Bervikelva har et meanderende løp, og har gravd ut en liten bekkedal langs veien.	**
Jordbruksmark	Jordbruksmarka ligger langs vegen i den nedre delen av strandflaten. Flere steder beites det helt ned til sjøen. Vegetasjonen under Tuva har svakt beitepreg. Noe jordbruksmark er brakklagt.	**

<p>Bebyggelse og tekniske anlegg</p>	<p>Den eldste boligbebyggelsen er stort sett samlet langs veien, eldre boliger/småbruk i veksling med nyere hus. Nærmest Tømmervika ligger et boligfelt med nyere eneboliger. Store tomter og god terrengtilpassing gir boligområdet et åpent og grønt preg. Ny bebyggelse (Ålskogan) i den nordøstre delen av området (ved foten av Grønåsen) er eksponert mot vest, dette boligfeltet er en forlengelse av Stokmarknes og Tømmervika. Markert avgrensning fra byggefeltet Ålskogan til myra. Grustaket i Bervika ligger lavt i terrenget og er ikke eksponert mot vegen. Turgåere må imidlertid passere grustaket på veg til friluftsområde.</p>	<p>**</p>
<p>Landskapskarakter</p>	<p>Landskapsrom med sterk og tett romfølelse. Kulturlandskapet rundt gårdene har småskalapreg. Det er et markert skille mellom landskapsområdets indre, naturpregete del og de bebygde områdene. Bebyggelsen ligger samlet langs veien og er mest konsentrert mot Stokmarknes/Tømmervika i øst.</p>	

Bervika sett fra toppen av Storheia. Engskog langs bekkedragene trekker opp linjer i et uregelmessig mønster på strandflaten. Foto: Oskar Puschmann.

31.02.02 FLATSETDALEN		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	Smal botndal med markerte 450-600 m høye fjell langs dalsida. I vest avgrenses den trange dalen av Ryggan, en fjellrand med spisse tinder. Fjellranden avsluttes av Stålberget, et massivt fjell med pyramideformet topp. Stålberget avgrenser landskapsområdet i nord.	***
Geologisk innredning	Hankammen, et typisk midtberg, bryter opp den bakre veggen og understreker botnformene i landskapsrommet. En stor strandvoll ligger tvers over dalen mellom Hankammen og Hestlifjellet. Mange ferske skredfar viser at det er stor skredaktivitet i liene. Strandlinjen er smal med vekslende fjellstrand, steinstrand og noen sandstrender med hvit skjellsand.	**
Vegetasjon	I den innerste delen av dalen vokser frodig høgstaudeeng nederst i liene, og det er i dette området at vegetasjonen har sterkest beitepreg. Rismyr og fattig sumpskog dominerer dalbunnen. I den ytre delen av dalen er det plantet gran i flere, adskilte plantefelt. Tilgroing på myrene og opp mot fjellfoten nord for Flatsetvatnet. Det er innslag av hagemarkskog på de dyrkede områdene nærmest sjøen.	**(*)
Vann og vassdrag	Variert strandlinje med små vikar og utstikkende nes. Tang og turkisgrønt vann gir fargespill i bukta på fjære sjø, innslag av makkfjøre. Innerst i landskapsområdet ligger Flatsetvatnet (52 m o.h.) og danner golvet i den indre delen av dalrommet. Flatsetelva meandrerer stille gjennom jordbruksmark den siste biten før utløpet.	**
Jordbruksmark	Jordbruksarealer i god hevd på strandflaten nærmest sjøen. Jordbruksarealene har et halvåpent preg med bjørkehager rundt elveløpet ned mot sjøen. Melkeproduksjon og småfe på gårdene. Småfe beiter oppover i grasliene under fjellet. Flere steder beites det helt ned til strandkanten.	**
Bebyggelse og tekniske anlegg	Spredt bebyggelse ligger som en fortsettelse fra tilgrensende landskapsområder i en sone langs veien.	**(*)

Landskaps- karakter	Landskapsområdet har en klar avgrensning og stor dybde. Landskapsområdets indre del er naturpreget, mens strandflaten er kultivert og dominert av jordbruk. Den indre delen av landskapsområdet er trang med en klar romavgrensning. Nærmest fjorden åpner landskapet seg opp og romfølelsen svekkes. Landskapsrommets vegger har storskalapreg, mens jordbrukslandskapets små rom danner et småskalalandskap.
------------------------	--

Flatsetdalen avgrenses av fjellrekken Ryggan i vest. En stor strandvoll ligger tvers over dalen, og dalbunnen er dominert av rismyr og fattig sumpskog. Foto: Anne Elgersma.

31.02.03 BREIDVIKDALEN		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	Breidvikdalen er en bred, nordvendt u-dal som ligger mellom 550-650 m høye tinder. Breidvikdalen åpner seg mot sjøen mellom Stålberget i øst og Kliftra i vest. Stålberget (602 m o.h.) er et massivt fjell som trekker grensen mot landskapsområdet Flatset i øst. Flere korte botndaler (Vatndalen og Lamlidalen) munner ut innerst i Breidvikdalen. Vatndalen er en trang dal som ligger i sørøstlig retning.	**
Geologisk innredning	Fjellene som rammer inn landskapsområdet har smale taggete egger, markerte skard og aktive skredvifter. Ur og skredavsetninger går høyt oppover i fjellsidene rundt hele dalen. Noen urer er ikke lenger aktive (relikte), f eks under Nonstind. Store steinblokker ligger i bunnen av rasviftene helt ned til vannkanten i Dalsvatnet. Et lavt pass innerst i dalen (Storskardet) fører over mot Ånnstad. Jevne flater på Pallheia. Botner henger høyt oppe i fjellsidene (f eks Lamlidalen). En morenerygg demmer opp Vatndalsvatnet. Strandsonen veksler mellom sandstrand og blokkstrand.	**
Vegetasjon	Blåbærskog og engskog veksler i dalsidene. Dalsidene i Vatndalen består av beitepåvirkete høgstaudeenger. Disse høgstaudeengene danner en mosaikk med de grå rasflatene. Store områder med rismyr på flatene i dalbunnen. Bjørkeskog tegner en slyngende linje nedover dalbunnen og markerer bekkene som renner gjennom myrarealet. Det er mange, små granplantefelt i landskapsområdet. De største ligger innerst i Breidvikdalen, ved munningen av Vatndalen og ved foten av Stålberget.	***
Vann og vassdrag	Breidvika er som navnet antyder bred og har en tydelig avrundet buktform. Sjøen har imidlertid liten betydning for den indre delen av landskapsområdet. Små vann ligger i botnene innerst i landskapsområdet. Elver fra botndalene samles i Storelva nede på myrflaten. Vegetasjon langs elva avtegner elveløpet.	**

Jordbruksmark	Jordbruksmarka ligger i et belte langs sjøen og langs østsiden av Breidvikdalen inn til Vatndalen. Innslag av halvåpne hagemarker med storvokst bjørk på innmarka. Mye av den gamle beitemarka er i en tidlig gjengroingsfase og har et stort innslag av urter og blomster. En del nyere dyrkingsflater er stramt arrondert.	**
Bebyggelse og tekniske anlegg	Bebyggelsen ligger langs vegen og er orientert mot sjøen. Innover dalen er bebyggelsen orientert mot myra (vest). Det er en blanding av eldre småbruk og gårder med nyere bygninger. De nye husene har en annen utforming enn den øvrige bygningsmassen.	**
Landskapskarakter	Rolig og vidt dallandskap mellom høye fjell. De store myrflatene gjør gulvet i landskapsrommet åpent og oversiktlig. Vatndalen er trang og danner en kontrast til de åpne myrflatene i Breidvikdalen. Beitehager under Stålberget og innover Vatndalen skaper variasjon.	

Jordbruksmarka ligger i et belte langs østsiden av Breidvikdalen. Bebyggelsen er orientert mot de store myrarealene i dalbunnen. Foto: Anne Elgersma.

31.02.04 TEIGAN		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	En smal nordvestvendt strandbrem skråner ned mot sjøen. Strandbremmen er avgrenset av morenerygger som markerer overgangen til den bakenforliggende marka. Taggete tinder omkranser botnene innover Teiganmarka og danner flere mindre landskapsrom.	***
Geologisk innredning	Strandlinjen består av fjellkyst. Strandflaten er småkupert, men det er lite løsmasser nærmest sjøen. Det finnes noe strandvasket materiale i forsenkninger. Moreneryggen som kommer ned fra Finnsæterkollen er markant. I Teiganmarka sørøst for strandflaten ligger flere botner innenfor hverandre, og i økende høyde over havet. Det er stor skredaktivitet under de bratte tindene som omkranser botnene.	**
Vegetasjon	På strandflaten veksler fattig strandbergvegetasjon med smale drag av rikere vegetasjon. Frodig lauvskog vokser i forsenkningene. Mye av jordbruksmarka på strandflaten er ute av drift, og har fått oppslag av rogn og osp. Rishei og blåbærskog dominerer lengst fremme i dalen. Beitepåvirkningen er større innover i dalen, og grasrike høgstaudeenger dominerer innerst. Innslag av små granplantefelt ved vannene.	**
Vann og vassdrag	Vesterålsfjorden er det dominerende vannelementet i landskapsområdet. Den åpne kystlinjen er bare beskyttet av enkelte små holmer. Strandlinjen er oppfliket med små vikar og nes. Fjellstranda er kraftig vasket og forrevet, og veksler med noen små, hvite sandstrender. I Teiganmarka ligger Teigvatnet (33 m o.h.) og Jordvatn/Øvrevatn (ca. 95 m o.h.) og danner golv i landskapsrommene. Vannkanten er jevn med avrunda former. Begge vannene er avlange, følger dalens hovedretning (nordvest-sørøst) og er smalere på midten.	**
Jordbruksmark	Svak jordbruksdrift med mye gjengroing i inn- og utmark. Tromsøpalme har etablert seg i området. Små jorder ligger skjermet fra storhavet bak høydedrag og i skog.	**

<p>Bebyggelse og tekniske anlegg</p>	<p>Bebyggelsen ligger langs vegen i en knekk (erosjonsflate) i terrenget. Eldre småbruksstruktur på lune plasser, husene er plassert lavt i terrenget. I Røyrvika ligger bebyggelsen i hovedsak nedenfor veien, noe som gir bebyggelsen en tett tilknytning til fjorden. Ved Teigan ligger bebyggelsen hovedsakelig på oversiden av veien. Her er deler av bebyggelsen i forfall, mens våningshusa ofte er av nyere dato. Mellom Jerpvoll og Finnsæter ligger nyere bebyggelse samlet i et smalt bånd på begge sider av veien. Kraftlinjene går i knekken øverst på strandflaten. På nordsiden av Teigvatnet ligger rester etter en gammel veg.</p>	<p>**</p>
<p>Landskapskarakter</p>	<p>Smalt landskapsrom mellom sjøen og fjellveggen. Bakveggen er nær og sterk, men sjøen åpner opp landskapsrommet. Gjengroing vil snart bryte sammenhengen fra sjøen til utmarka. Småskalalandskap på strandflaten der både bebyggelse og vegetasjon preges av et værhardt klima. Teigandalen danner et eget landskapsrom adskilt fra strandflaten. Her er landskapet lukket med klart definerte romdannelser.</p>	

I Teigan er strandflaten småkupert, og bebyggelsen ligger langs vegen. En markert morenerygg skiller strandflaten og Teigandalen. Foto: Oskar Puschmann.

31.02.05 TAEN		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	Smal, sørvestvendt strandflate er avgrenset av tre massive fjellformasjoner med jevn avstand; Tanipa i nord, Nyken i sør og i midten ligger Lamlitinden som deler strandflaten i to. Fjellene er bratte og snaue.	***
Geologisk innredning	Fjellranden er taggete. Et sammenhengende belte av rasvifter ligger langs store deler av fjellsiden. Rasviftene starter halvveis opp til toppen av fjellene. Rasrenner tyder på fortsatt aktivitet og tegner mørke spor nedover viftene. Stedvis grovblokkig ur i fjellfoten. I Hokland er det dannet en terrasse i ura ved fjellfoten. Strandkyst oppdelt av små tanger med blokker og fjell.	***
Vegetasjon	Jordbruksarealer dominerer den smale strandflaten. Det er oppslag av rogn og bjørk på beitearealene og deler av innmarka mellom Hokland og Nyken. Rasviftene er dominert av risheier, høgstaudeenger og ur. Det meste av arealet som er tilgjengelig for dyra er svært beitepåvirket. Enkelte store solitærtrær i rasliene, ellers vokser trærne i hovedsak rundt husene. Remser med småskog er klemt ned i sprekkene. Enkelte små granplantefelt under Nyken.	*
Vann og vassdrag	Strandlinja er flikete og storbuktet. Makkfjører i vikene, og turkisfarget vann i buktene. En skjærgård av små øyer, holmer og grunner tar av for havet.	***
Jordbruksmark	Jordbruksmarka ligger på strandflaten. Blanding av eng og beite på innmarka. Noe av innmarka i landskapsområdets ytterkanter er i dårlig hevd. Beitepregede lier og nye gjerder sentralt i området vitner om at beitebruken opprettholdes. Sau beiter i fjellsidene, noen kyr på flata ned mot sjøen.	***
Bebyggelse og tekniske anlegg	Jordbruks- og boligbebyggelse med ulik karakter og alder langs vegen, omtrent i overgangen mellom fjellfoten og strandflata. Bebyggelsen er samlet i to grender; Taen og Hokland. De fleste bygningene har saltak og møneretning parallelt med sjøen. Enkelte nye hus bryter dette mønsteret. Innslag av tradisjonelle nordlandshus. Kraftlinja går i knekken mellom fjellfot og strandflate. På Hokland er det også ei linje langs sjøsiden av vegen.	**

Landskaps- karakter	Åpent og værutsatt landskap. Den vertikale fjellveggen og smale strandflata bidrar likevel til å skape en sterk romfølelse. Beite i rasliene binder sammen sjøen og fjellet. Høye fjell og åpent hav skaper et storskalalandskap.	
------------------------	---	--

Den smale strandflata i Taen er avgrenset av bratte, snaue fjell. Strandlinja er storbuktet og stredene kritthvite. Foto: Oskar Puschmann.

31.02.06 ÅNNSTAD		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	Bred strandflate avgrenset av sjøen i sørvest og en bratt fjellvegg i nordøst. Fjellveggen er lav og oppdelt av to dalløp. Fjellene Nyken, Storlitårnet og Vardheia danner tre separate former. Vardheia, Storlitårnet og kollene nede i dalbunnen har en avrundet form, mens Nyken er flat på toppen og har innskjæringer i fjellsiden. Nyken har en skålformet innskjæring øverst i fjellsiden.	***
Geologisk innredning	Nyken har en ujevn overflate med storblokkig ur og brede, aktive rasvifter. Store steinblokker ligger helt ned til bebyggelsen. Storlitårnet har en markert fjellside med ur og noen beitebakker i veksling. Fargevekslingen tegner vertikale striper i fjellsiden. På de lave kollene på strandslettene har havet fjernet løsmassene, her er det stedvis bart fjell. Strandsediment er avsatt i senkningene mellom knausene og i viker. I ytre Ånnstad ligger noen hus på en liten, men markert strandvoll.	**
Vegetasjon	Jordbruksareal dominerer på strandflaten. I strandsonen finnes strandenger, bl a på yttersiden av Ongstadneset. Trevegetasjon mellom veien og sjøen fra Ongstad til Ånnstad. (Hovedsakelig bjørk og rogn.) Denne vegetasjonen visuelt hindrer kontakt med sjøen. Skogen rammer inn bebyggelse og jordbruksmark flere steder. Blåbærbjørkeskog veksler med rishei i fjellsidene. I de få beitelene som finnes er eineren i ferd med spre seg. Stor rogn vokser i beiteli og på ur. Myrstrekninger på Hestneset og Stranda. Furu og granplantefelt i utløpet av Ongstaddalen.	**
Vann og vassdrag	Havet er det dominerende vannelementet. Strandlinjen er oppskåret med sandbanker. Langgrunt vann gir fargespill i vannet. Store viker skjærer seg inn i strandbremmen, noe som gir kystlinja et sterkt buktende forløp. Enkelte store øyer og holmer utenfor knyttes sammen av store tørrfallsområder. Lave blokkformasjoner og steinstrender dominerer, enkelte innslag av hvite sandstrender.	**

Jordbruksmark	Små teiger ligger lunt mellom nakne knauser og i tett skog. Enkelte steder ligger lange og smale teiger inneklemt mellom skog og holmer helt ned til sjøen. Det finnes også store, sammenhengende og rasjonelt arrondert jordbruksmark. Ved Ongstad ligger store oppdyrkede arealer åpent ut mot sjøen. Nydyrking både på stranda og i krattskog, andre steder preges av gjengroing.	**
Bebyggelse og tekniske anlegg	Spredt gårdsbebyggelse er fordelt på to grender, Ånnstad og Ongstad. Ved inngangen til landskapsområdet i Ytre Ånnstad ligger et godt samlet grendelag med velholdte boliger fra etterkrigstida. Husene er omgitt av frodige hager og høyvokste trær, og er lunt plassert. Nedenfor Nyken ligger gårdene inntil skredfoten. Et par km lenger sør ligger jordbruksgrenda Onstad. En blanding av gårder og bolighus ligger spredt på strandflaten langs foten av Vardheia. På Ongstad er det gjennomgående velholdte, hvite våningshus og røde fjøs og uthus. Eldre bebyggelse ligger på knauser og forhøyninger i terrenget. Naustene ligger ute på nesene der det ikke er tørrfall ved fjære sjø. Vegen slynger seg mellom grendene, stedvis gir den god kontakt med sjøen, andre steder går den i le av skog eller små knauspartier. Kraftlinjene går helt inne ved fjellfoten, mellom fjellet og vegen.	**
Landskaps-karakter	Frodige jordbruksgrender på strandslette. Harmonisk bebyggelse i vekselvis tresatt og åpent lende i et tilsynelatende levende og livskraftig kulturlandskap. Området danner en overgang mellom det tettstedspåvirkede nærområdet til Melbu, og de mer værharde og fraflyttingspregede bygdene på vestsiden av Hadseløya.	

31.02.07 ÅNNSTADDALEN		
Landskaps-komponent	Skildring	Betyd-ning
Landskapets hovedform	Heiene som avgrensner Ånnstaddalen, Pallheia, Sæterheia, Melbumoan og Vardheia er gamle, paleiske former. Disse heiene er svakt skrånende. En nord-sørvendt ås deler dalen i to ved dalmunningen. Yngre daldannelser og elvededskjæringer har skåret seg ned i et eldre paleisk daldrag. Flere bestemte terskler i vassdraget og antydning til botner tyder på en viss iserosjon.	***

Geologisk innredning	Morene rundt vannene og langs daldragene, enkelte steder med blokkrik overflate. Dalbunnen er kupert med morenhauger og rygger. Det er skredavsetninger og gråur i de bratteste liene og vitringsjord på høydedrag.	***
Vegetasjon	Fattig vegetasjon av glissen, ofte skrinn blåbærskog dominerer. Rishei finnes på åpne arealer lengst fremme i dalen og over skoggrensen. Rismyr og myrskog vokser langs vassdragene i dalbunnen.	***
Vann og vassdrag	Flere vann ligger i skogsterrenget innerst i dalen. Vannene ligger skjermet av terrengformer og vegetasjon. Vassdragene er korte og elvestrengen er lite synlig.	*
Jordbruksmark	Finnes ikke	
Bebyggelse og tekniske anlegg	Et lite antall hytter ligger lavt i terrenget, de fleste i tilknytning til vannene. Hyttene er lite eller ikke eksponert.	*
Landskapskarakter	Ånnstaddalen ligger tilbaketrukket fra sjøen og er preget av vegetasjon. Dalen har klare avgrensninger slik at romvirkningen er sterk. Små terrengformer i dalbunnen skaper et småskalalandskap innenfor de store landformene som avgrenser landskapsområdet.	

I Ånnstaddalen er dalbunnen kupert med morenhauger og rygger. Vannene ligger skjermet av terrengformer og vegetasjon. Foto: Michael Angeloff.

Landskapsområder i underregion 31.03 Sortlandssundet

31.03.01 MELBU		Betydning
Landskapskomponent	Skildring	
Landskapets hovedform	Landskapsområdet ligger på sørsiden av Hadseløya. Strandflaten er bred og jevn og danner gulvet i et åpent og langstrakt landskapsrom. I vest avgrenses rommet av en lav fjellfot. Lenger øst er veggen mer diffus, og baklandet flater ut mot Melbumoan og Husbydalen. Veggen som avgrenser landskapsrommet mot baklandet er lav, men danner likevel et visuelt skille mot skogsterrenget innenfor. Landskaprommet er åpent mot Hadseljorden i sør, og det er utsikt mot Trolltindan på sørsiden av fjorden.	***
Geologisk innredning	Det er få former i landskapsområdet, og det er overveiende strandavsetninger på den lave sletta. Myrflater både på øst og vestsiden av Melbu. En markert strandvoll med nord-sørlig retning har gitt navn til Haug. Innslag av sandstrand i vikene.	*
Vegetasjon	Kantvegetasjon og beitehager med bjørkeskog gir slettene øst og vest for Melbu et sterkt kulturpreg. Bjørkeskogen er tilnærmet sammenhengende i den sørvendte lia bak Melbu og videre østover. Det er flere store granplantefelt som fremdeles har liten visuell betydning, men de største plantefeltene under Hesthumpen har et monotont skogpreg. Snaue beitelier og strandenger vest for Melbu. Store, åpne myrflater på strandflaten nedenfor Haugnyken i vest og oppover mot Husbydalen i øst.	**
Vann og vassdrag	Hadseljorden er det viktigste vann-elementet i landskapsområdet. Strandlinjen er variert med lune vikar. Skjærgård med øyer og holmer utenfor Melbu. Ved Haug fosser en liten bekk som i nedbørrike perioder tegner et hvitt bånd nedover beitelia. Gullstadelva som kommer fra Husbydalen har et meandrerende løp. Vegetasjon langs elva avtegner elveløpet i det åpne myrlandskapet.	***
Jordbruksmark	Under Vardheia - Haugnyken er det åpne, grønne lier som er preget av høyt beitepress. Jordbrukslandskapet ved Melbu er åpent og svært velholdt både drifts- og bygningsmessig.	***

Bebyggelse og tekniske anlegg	Tettstedet Melbu ligger ved fjorden. Bebyggelsen er holdt samlet og er jevnt over godt skjermet av høye trær og busker. Bebyggelsen i sentrum følger en rett byggelinje. Bygninger med fiskeritilknytning gir stedet identitet. Jordbruksbebyggelsen ligger i sluttede tun. Haugstigen ved Melbu er en steinsatt/oppmurt kjerreveg som fører opp fra Haug.	**
Landskaps-karakter	Rolig, åpent landskap med bred strandflate preget av grasproduksjon og beite. Gradvis overgang fra jordbrukslandskap til tettsted. Melbu har bystruktur og setter et sterkt preg på landskapsområdet. Melbu er avgrenset av Hadsselfjorden i sør og runde koller i nord. Landskapsrommet er åpent mot sjøen, og de taggete tindene i Lofoten danner en svak vegg i sør.	

Melbu ligger på en bred og jevn strandflate ved Hadsselfjorden. Tettstedet er omgitt av store myrflater. Melbu fiskeindustri og ferja som knytter sammen Lofoten og Vesterålen er elementer som gir Melbu identitet. Foto: Oskar Puschmann.

31.03.02 HUSBYDALEN - MELBUMOAN		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	Nord-sørgående dalløp, i nord er dalen avgrenset av gamle paleiske former som danner en svakt skrånende flate i retning vest-øst. De paleiske formene veksler med eroderte botner og senkninger fra yngre istid. Det midtre fjellpartiet danner et skille mellom det utprega botn-eroderte dalene i nord og rolige avrunda koller i sør. Den smale og snaue Barheia danner sammen med de vide heiområdene på Melbumoan en avgrensing mot Ånnstaddalen i vest. Husbykollen danner en vegg mot øst. Dette fjellet har en stor omkrets og virker tungt og bastant. Toppen skråner svakt mot øst (paleiske form).	***
Geologisk innredning	Sammenhengende og til dels tykke bunnmorener, småformene i terrenget er ofte dannet av morene. Overflaten er blokkrik enkelte steder. Små koller av vitringsjord stikker opp som øyer i den sammenheng-ende bunnmorenen. Under toppen av Storheia fører steinstriper ned til gråurene nederst i dalsida, dette er sjeldne og usedvanlig godt bevarte former fra istida. Jordsig har dannet store tungeformer noe lenger øst i den samme fjellsida.	**
Vegetasjon	Sammenhengende granplantinger i dalsidene. Det finnes både rektangulære plantefelt, særlig mot Husbykollen og mot Lekang, og plantefelt med en mykere utforming. Den bratte lisen i nord er beitepåvirket og grasrik med høgstaudeeng og rik rishei. Dalbunnen har stort innslag av rismyr i forsenkningene. I dalbunnen og i høyden ovenfor granplantingene vokser blåbærbjørkeskog. Skogen er stedvis beitepreget med åpne beiteskoger av høgstammet bjørk. Gjengroing og krattoppslag tyder på redusert beitepress. Melbumoan stikker over skog-grensen og dekker store arealer med fattig rishei.	***
Vann og vassdrag	En mengde små bekker kommer fra vann og myrdrag i det sentrale dalrommet, og samles etterhvert i Gullstad-elva. Elva meandrerer og graver seg ned i myra slik at den har et litt nedskåret meandrerende løp.	*
Jordbruksmark	Innmark og eng finnes ikke i området, men det er innslag av gamle beitevoller og betydelige skogsbeiter. Beitevollene ligger som små lysninger i skogen, men lavt beitepress og skogplanting reduserer forekomsten av denne arealtypen. Storfe beiter i bjørkehagene ved foten av Storheia	*

Bebyggelse og tekniske anlegg	Veier går innover i daldraget sørfra og fortsetter helt opp til Storheia. Masten på Storheia er eksponert mot store deler av Hadseløya. Hyttene i området ligger lavt i terrenget og er skjermet av vegetasjon. Det er spor etter gårder ved enkelte av de gamle beitevollene, f eks Brennvinsaugen og Flatåsen.	**
Landskaps-karakter	Det er en stor spennvidde i landskapsområdet. I høyden ligger åpne, flate heier uten skog, disse heiene har et sterkt naturpreg. I dalbunnen er skogen frodig og sterkt kulturpåvirket. Det er også stor spennvidde i landformene, både spisse tinder, massive koller og flate heier er representert.	

Husbydalen er et nord-sørgående dalløp avgrenset av Husbykollen (til venstre) og Melbumoan. I Husbydalen er det plantet gran på store, sammenhengende områder. Foto: Oskar Puschmann.

31.03.03 EKRENE		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	Terrengets hovedform dannes av den bratte fjellsiden som tegner en svak, konveks bue. Landbremmen rundt Husbykollen er småkupert.	***
Geologisk innredning	Avsetningene fra bunnmorenen er tynnere enn på Lekang, og betydelig mer strandvasket. I senkningene er det avsatt strandvasket materiale over blokkrik morene. Høye og lave koller gir strandflata et småkupert og noe uoversiktlig preg. Løsmassene i fjellsida dannes for det meste av solifluktert vitringsmateriale som gir et avrunda preg med noen få knauser stikkende over løsmassedekket. Fjellsiden har erosjonssår flere steder.	**
Vegetasjon	Beitevoller og hagemarkskog dominerer i lisa opp mot Husbykollen. Disse går over i grasrike høgstaudeenger før rishei til slutt overtar mot toppen av Husbykollen. Prestfjellet er graskledt og strekker seg grønt opp fra bebyggelsen, lia er stedvis bevokst av lav einer. På strandflata vokser bjørk på de skrinne områdene med tynt løsmassedekke. Trær langs vegen hindrer visuell kontakt med sjøen.	**
Vann og vassdrag	Strandlinje med små vikar og nes. Strandlinjen har fellestrekk med landskapsområdene lenger vest, men er ikke fullt så vekslende og skjærmet.	***
Jordbruksmark	Jordbruksarealer dominerer strandflaten, og er knyttet til forsenkninger i terrenget. Mye av innmarka har en stram arrondering i rettlinja teiger og er i god drift. Fjellsida er sterkt beiteprega, og det går sau på beite i de bratte liene. Kyr beiter på flatene.	***
Bebyggelse og tekniske anlegg	Bebyggelsen ligger langs veien og på strandflaten mellom vegen og sjøen. Bebyggelsen er uensartet. Det er eksempler på nordlandshus i området, men de fleste ligger på nedlagte bruk.	*
Landskapskarakter	Fjellsiden med de grønne beitelien danner en nær og tydelig bakvegg. Veggens konvekse form skyver strandflaten fra seg slik at den særlig orientert mot sjøen.	

31.03.04 LEKANGDALEN		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	Åpent landskapsrom med svak veggdannelse i vest. Landskapsrommet avgrenses av Husbykollen og Prestfjellet i sør. Prestfjellet er en neseform som henger sammen med Husbykollen. Fjellet er bratt i fjellfoten, men toppen skråner svakt. Også i nord avgrenses landskapsrommet av en paleisk, dvs svakt skrånende, fjellform. Ørnheia og Heibruna ligger imidlertid mer tilbaketrukket fra sjøen, og overgangen til landskapsområde Stokmarknes er litt diffus nede på strandflaten. Heiene danner imidlertid en sammenhengende nordvegg for en skålformet dal som ligger mellom heiene og Husbykollen, dalen stopper i et lavt pass som skiller Lekangdalen fra Husbydalen.	**
Geologisk innredning	Sterkt avrunda, overveiende konkave terrengformer. Knekkene inn til fjellfoten ligger omtrent i den marine grensa som markeres ved en bred strandterrasse. Strandvasket morene i forhøyninger, og strandmateriale i flater og søkk. Over den marine grensa er det to typer avsetninger; solifluktert vitringsjord og blokkholdig-blokkrik morenejord, disse to dekker det meste av Lekangdalen. Det ligger noen små, nordvendte botndannelser i fjellsida under Husbykollen. Utsikt mot Møysalen og andre tinder i Lofoten.	**
Vegetasjon	Blåbærskog dominerer i Lekangdalen, stedvis med sterkt beitepreg. Skogen går over i rishei opp mot Husbykollen i sør og Ørnheia i nord. Flere, mindre myrflater i dalbunnen og på strandflata. Det er plantet gran på store områder i bunnen av Lekangdalen og mot Hadselåsen. Plantefeltet er trukket helt opp til silhuett-linjen på sørsiden av Rabben, mens det er lauvskog på nordsiden. Det gir Raggen en takkete silhuett som stikker opp over lauvskogen. Plantefeltene varierer i utforming og veksler mellom små felt med ulik utforming og store, sammenhengende felt. Solitærtrær langs sjøen.	**

Vann og vassdrag	Hadsselfjorden er det visuelt dominerede vannelementet, og danner gulvet i landskapsrommet. Stor- og Mellomvatnet vest for Steilo ligger i søkket av en liten brebotn, Mellomvatnet er oppdemmet av den tilhørende randmorena. Disse vannene er lite eksponert. Lekangbekken ligger som et buktende band i jordbruksarealene.	***
Jordbruksmark	Forholdsvis mye dyrka mark på strandflaten gir et åpent landskap. Oppover i Lekangdalen beiter småfe i bjørkehagene. Skogen veksler mellom parkaktig beitehager og uframkommelige granplantefelt.	***
Bebyggelse og tekniske anlegg	Det meste av bebyggelsen på Lekang ligger på en mektig strandvoll i marin grense, litt hevet ovenfor sjøen og med fin utsikt. Overveiende eldre småbruksstruktur med innslag av nordlandshus. Det er også enkelte større gårder. Det står naust langs sjøen. Den nye vegen mellom Stokmarknes og Melbu går gjennom naturpregete områder nede ved sjøen, mens det meste av bebyggelsen er konsentrert langs den gamle fylkesvegen.	**
Landskapskarakter	Åpen strandflate med beitemark, solitærtrær, myrflater, naust og landbruksbebyggelse. Åpenheten gir god kontakt med sjøen, og Lofoten fungerer som kulisse på den andre siden av fjorden. Frodig, skålformet dal ligger tilbaketrukket fra sjøen. Foten av fjellene som avgrensner dalrommet er oppstykket av granplantefelt.	

Lekangdalen er et åpent landskapsrom der blåbærskog dominerer. Det er plantet gran på store områder i dalbunnen. Foto: Anne Elgersma.

31.03.05 STOKMARKNES		
Landskapskomponent	Skildring	Betydning
Landskapets hovedform	Bred, nordvendt strandflate avgrenset av en nær, bratt fjellside i sør og et smalt sund i nord. Fjellveggen i sør har en svakt bølgende silhuettlinje, fjellsiden danner to separate skålformer. Børøya på den andre siden av sundet danner en lav vegg i nord, mens de høye fjellene på Langøya danner nordveggen i det store landskapsrommet. Jevn avrunding langs områdetets ytre visuelle grenser gir landskapsområdet et rolig preg.	***
Geologisk innredning	Innenfor områdetets grenser finnes ikke spesielle terrengformer eller avsetninger. Områdets bakvegg mot Hadseløya er i en viss grad preget av botndannelser. Den vesle botnen med tilhørende morenerygg som ligger under Loftkanten er et eksempel på det. Bunnmoreneavleiringer finnes i lier og helninger.	**
Vegetasjon	Landskapsområdet har et grønt preg. Blåbærskog med innslag av lyngrik skog dominerer mot Hadselåsen. Skogen er rikere i de bratte lisdene i Trolldalen og Gledalen. Storbregnesamfunn finnes lokalt i skredene. Skogen blir igjen dominert av blåbær på østsiden av Grønåsen. Større rismyrareal på flatene mellom fjellfoten og bebyggelsen. På de lave flatene ovenfor Stokmarknes og rundt lia i retning Lekang finnes store granplantinger. Plantefeltene ligger eksponert og variasjon i alder skaper en ujevn overflate (hakk). Tett vegetasjon langs vegen hindrer visuell kontakt med sjøen.	***
Vann og vassdrag	Børøysundet er den dominerende vannflaten i landskapsområdet. Sundet er smalt og snevres inn ytterligere der brua forbinder Stokmarknes sentrum og Børøya. Strandlinjen er lite variert.	***
Jordbruksmark	Finnes ikke	
Bebyggelse og tekniske anlegg	Stokmarknes er et strukturelt knutepunkt i fjordsystemet. Bebyggelsen i Stokmarknes ligger i et belte langs sjøen fra Sykehusbukta til Tømmervika. Sentrum er imidlertid konsentrert langs to gater. Kaianlegg og båthavner i sentrum knytter tettstedet til kysten. Sykehuset er det største bygget i Stokmarknes. Umiddelbart bak sentrum ligger eldre eneboliger på store, frodige tomter med høye trær.	***

Landskaps- karakter	Stokmarknes er et langstrakt tettsted langs sjøkanten som ligger lunt til bak Børøya. Tettstedet ligger i et klart definert landskapsrom avgrenset av en grønn og frodig halvsirkel av skogkledte fjell i sør og Børøya og Børøysundet i nord.	
------------------------	--	--

Det smale Børøysundet skiller Stokmarknes og Børøya. Bebyggelsen ligger i et belte langs sjøen fra Sykehusbukta midt i bildet til Tømmervika rundt odden til venstre. Foto: Oskar Puschmann.

Vedlegg 3. Evaluering av landskapsområder på Hadseløya

Evaluering av landskapsområder i underregion 31.02 Øksnes/Bø

31.02	A	B	C
Landskapets hovedform	Stor variasjon i landformer eller landformer som danner sterke kontraster, f eks smal strandbrem med nær, vertikal bakvegg. Særegne landformer.	Landformen i underregionen varierer sterkt og spenner fra lavt strandknauslandskap til sprekkefjorder med forrevne fjellforma-sjoner. På Hadseløya dominerer botndaler.	Store inngrep, f eks steinbrudd eller større sprengningsarbeider i forbindelse med utbyggingstiltak.
Geologisk innredning	Flere, ulike geologiske elementer eller elementer som danner sterke kontraster. Særegne geologiske elementer, f eks hvite sandstrender eller opprevet fjellkyst.	Store randmorener, botner og skred- og vitringsmateriale som gir avrunda former er de vanligste geologiske elementene.	Masseuttak i morenerygger.
Vegetasjon	Frodig landskap med stor variasjon i vegetasjonstyper. Vegetasjonen fremhever andre komponenter, f eks beitemark, elveløp etc.	Myr på de flate strandavsetningene. Skoggrensen varierer fra 200-300 moh. Landskapet er treløst på de mest værutsatte stedene. Risheier i fjellet.	Treplanting og hogstflater bryter linjer og sammenhenger som er vesentlige for landskapsbildet.
Vann og vassdrag	Variert kystlinje. Særegne elementer.	Uregelmessig kystlinje med bukter, vik og nes. Mange holmer og skjær. Morenerygger demmer opp botnvann. Korte vassdrag, bekker bukter seg gjennom flate myrområder.	Nedbygget strandlinje, fyllinger i sjøen som har endret strandlinjens karakter.
Jordbruksmark	Stor variasjon, beiter og innmark i god hevd. Arrondering som følger terrenget.	Jordbruk på de flate eller svakt bølgende strandavsetningene langs fjorden eller ut mot storhavet.	Gjengroing av dyrka mark.
Bebyggelse og tekniske anlegg	Enhetlig bebyggelse med god terrengtilpasning. Markant bebyggelse som fungerer som landemerker.	Fiskevær/havner, spredt gårdsbebyggelse, enkelte tettsteder med boligfelt.	Bebyggelse og tekniske anlegg med en utforming som bryter med landskapets skala, eller som av andre grunner dominerer landskapsbildet på en uheldig måte.

Tabellene gir en grov oversikt over hva som er vanlig i underregion 31.02. Øksnes/Bø (B), og hva som skal til for å evaluere et landskap som mer verdifullt (A) eller mindre verdifullt (C) .

31.02.01 BERVIKA		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	<p>Mangfold: Det er tre ulike former i landskapsområdet: de flate myrene som ligger i sentrum av landskapsrommet, den vertikale, halvsirkelformete veggen som avgrensner landskapsrommet og Røyrdalsåsen med en avlang, konveks form. Røyrdalsåsen er lavere og har en annen retning enn fjellveggen den vokser ut av.</p> <p>Intensitet: Fjellveggen som avgrensner landskapsrommet danner en markert halvsirkel som favner om dalrommet. Den øvre delen av fjellveggen er bratt og snau og står i kontrast til den frodige dalbunnen med rolige, runde former. I vest er strandflaten smal, og fjellet Nipa stiger bratt opp fra strandflaten. Nærkontakten med fjellet sammen med de store kampesteinene på oversiden av vegen tilfører landskapet intensitet.</p>	A2 ***
Geologisk innredning	<p>Mangfold: Ur, skredavsetninger, og morenerygg som demmer opp et vann gir en moderat variasjon</p> <p>Intensitet: Ur og skredavsetninger i fjellsidene har en grå farge som står i kontrast til den frodige vegetasjonen.</p>	B1 **
Vegetasjon	<p>Mangfold: Engbjørkeskog, høgstaudeeng og rismyr er representert i landskapsområdet. Vegetasjon i eiendomsskille, langs veger og vassdrag trekker opp linjer i et uregelmessig mønster på strandflaten slik at den blir delt opp og mer variert.</p> <p>Helhet: Granplantefeltet langs foten av Vardheia har en plassering og utforming som bidrar til å integrere plantefeltet i et sammenhengende vegetasjonsbelte slik at helheten blir ivaretatt.</p>	A2 ***
Vann og vassdrag	<p>Variasjon: Det er tre ulike vannkomponenter i landskapsområdet; kystlinjen, Bervikvatnet og Bervikelva på myrflaten.</p> <p>Helhet: Det er ikke visuell kontakt med sjøen fra dalbunnen. I øst går vegen på innsiden av en lav, konveks rygg som hindrer visuell kontakt med sjøen. Bervikvatnet ligger skjermet mellom morenerygg og fjellvegger, og er ikke eksponert. Vegetasjon langs Bervikelva tegner elvas løp, det er imidlertid liten visuell kontakt med vannet i elva.</p>	B2 **

Jordbruksmark	<p>Intensitet: Den gule engsoleia gjør jordbruksmarka ned mot sjøen til et blikkfang i juli.</p> <p>Helhet: Deler av jordbruksmarka er ikke lenger i drift.</p>	B2 **
Bebyggelse og tekniske anlegg	<p>Helhet: En kraftlinje deler Grønåsen i to. Boligfeltet på Grønåsen i øst er mer kompakt enn den øvrige bygningsstrukturen i området. På Bjørnneset er boligbebyggelsen i ferd med å bryte silhuettlinjen.</p> <p>Intensitet: Masten på toppen av Storheia er et landemerke.</p>	B2 **
Landskapskarakter	<p>Mangfold: Landskapsbildet skifter i overgangen mellom øst og vest. I øst skiller en lav, konveks åsrygg vegen fra sjøen, og dallandskapet med frodig vegetasjon og en halvsirkelformet vegg dominerer landskapsbildet. I vest går vegen langs sjøen, og bukta, jordbrukslandskapet på strandflaten og fjellfoten til Nipa dominerer landskapsbildet.</p> <p>Intensitet: Kontrasten mellom den smale, flate strandflaten i vest og Nipas bratte fjellfot tilfører landskapsområdet intensitet.</p> <p>Helhet: De store boligområdene i øst bryter med den øvrige bygningsstrukturen i landskapsområdet.</p>	B1

Det er tre ulike former i landskapsområdet: de flate myrene som danner gulvet i landskapsrommet, den vertikale, halvsirkelformete vegg som avgrensner landskapsrommet og Røyrdalsåsen (til høyre) med en avlang, konveks form. Foto: Anne Elgersma.

31.02.02 FLATSETDALEN		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	<p>Mangfold: Det er to hovedformer i landskapsrommet; den flate strandflaten og de spisse, oppadstrebbende fjelltoppene.</p> <p>Intensitet: Kontrasten mellom strandflaten og de bratte, spisse tindene tilfører landskapet intensitet. Dette forsterkes i den trange dalen der avstanden mellom fjellveggene er liten. Stålberget danner et markant landemerke lengst nord.</p>	A2 ***
Geologisk innredning	<p>Mangfold: Landskapsrommet inneholder en rekke geologiske elementer: et midtberg, botner, strandvoll, skredvifter og blankskurt berg. Vekslende fjellstrand, steinstrand og noen sandstreder med hvit skjellsand.</p> <p>Intensitet: Skredviftenes farge og tekstur står i kontrast til vegetasjonen. Runde, konkave botner og avrundet, konvekst midtfjell danner en kontrast til de spisse fjelltoppene.</p>	B1 **
Vegetasjon	<p>Mangfold: frodig høgstaudeeng nederst i liene, rismyr og fattig sumpskog dominerer dalbunnen. Innslag av hagemarkskog deler opp de dyrkede områdene nærmest sjøen og skaper variasjon der.</p> <p>Helhet: Tilgroing på myrene og opp mot fjellfoten nord for Flatsetvatnet. Granplantefelt i dalmunningen, bl a i foten av landemerket Stålberget. Denne lokaliseringen trekker mye oppmerksomhet mot plantefeltet.</p>	B2 **
Vann og vassdrag	<p>Mangfold: variert strandlinje med små vikar og utstikkende nes, makkfjøre enkelte steder. Stort botnvann innerst i dalen.</p> <p>Intensitet: tang og turkisgrønt vann gir fargespill i sjøen ved lavvann.</p>	B1 **
Jordbruksmark	<p>Mangfold: Jordbruksarealer på strandflaten nærmest sjøen er oppdelt av bjørkehager.</p>	B1 **
Bebyggelse og tekniske anlegg	<p>Mangfold: Blandet bebyggelse.</p> <p>Helhet: Bebyggelsen ligger i en sone langs veien. Nye bygg glir godt inn i det øvrige bygningsmiljøet.</p>	B1 *

Landskaps- karakter	<p>Mangfold: Landskapsområde med klar avgrensning og stor dybde. Landskapsområdets indre del er naturpreget, mens strandflaten er kultivert og dominert av jordbruk. Den indre delen av landskapsområdet er trang med en klar romavgrensning. Nærmest fjorden åpner landskapet seg opp og romfølelsen svekkes. Landskapsrommets vegger har storskalapreg, mens jordbrukslandskapets små rom danner et småskalalandskap.</p> <p>Intensitet: Tinderekken skaper en sterk kontrast til den flate dalbunnen og tilfører landskapet dramatikkk. Stålberget er et markant landemerke som øker landskapsområdets intensitet.</p> <p>Helhet: Jordbruksarealene er vesentlige for kontakten mellom sjøen og dalen innenfor. Dersom tilgroingen på myrene får fortsette vil denne sammenhengen bli brutt. Det er spesielt viktig at strandvollen holdes åpen.</p>	B1
------------------------	---	----

Innslag av hagemarksskog deler opp de dyrkede områdene nærmest sjøen og skaper en variert strandflate.

Foto: Oskar Puschmann.

31.02.03 BREIDVIKDALEN		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	<p>Mangfold: Landskapsområdet er satt sammen av to separate landskapsrom med ulik terrengform. Breidvikdalen har en bred, flat dalbunn, og fjellet som avgrenser dalrommet i vest tegner en rett linje i retning nord-sør. Det er innslag av paleiske former, dvs slake flater, på toppen av fjellet lengst nord og i bunnen av dalen. Østveggen er oppdelt ved munningen av Vatndalen. Vatndalen danner et separat landskapsrom og består av en smal dal der små vann i ulike høyder danner en terrassert dalbunn. Fjellene som rammer inn Vatndalen er bratte og spisse.</p> <p>Intensitet: Fjellveggene rundt den smale dalbunnen i Vatndalen skaper et landskapsrom med høy intensitet. Stålberget som stiger bratt opp fra strandflaten er en markant landform og et viktig landemerke</p>	A2 **
Geologisk innredning	<p>Mangfold: Skredvifter, ur, morenerygger, botner og taggete tinder, blokkstrand og sandstrand er representert.</p> <p>Intensitet: Store steinblokker ligger i bunnen av rasviftene i Vatndalen og helt ned til kanten av Dalsvatnet. De spisse tindene på Ryggan forsterker dramatikken i Vatndalen</p>	A2 **
Vegetasjon	<p>Mangfold: Blåbærskog og engskog, beitepåvirkete høgstaudeenger, granplantefelt og myr er representert.</p> <p>Intensitet: Frodige høgstaudeenger mellom rasliene tegner en mosaikk i Vatndalen.</p> <p>Helhet: Gjengroing på de åpne myrflatene svekker den visuelle kontakten mellom sjøen og baklandet.</p>	A2 ***
Vann og vassdrag	<p>Mangfold: Det er tre typer vann i områder; sjø, vann og elv. Breidvika er bred og svakt buet, og kystlinjen er lite variert.</p>	B1 **
Jordbruksmark	<p>Mangfold: Jordbruksmarka ligger i et belte langs sjøen og langs fjellfoten innover i Breidvikdalen. Innslag av hagemarksskog.</p> <p>Helhet: Jordbruksmark som nylig er ryddet inne i dalen har en stram arrondering. Mye av beitemarka er i en tidlig gjengroingsfase.</p>	B1 **

Bebyggelse og tekniske anlegg	Helhet: Blanding av ny og gammel bebyggelse. De nye husene har en annen utforming enn den øvrige bygningsmassen.	B2 **
Landskaps-karakter	<p>Mangfold: Landskapsområdet har to landskapsrom med svært ulik karakter; et åpent, langstrakt dalrom med stort innslag av jordbruksdrift, og et smalt, inneklemt rom med store kontraster og naturpreg.</p> <p>Intensitet: Det er store kontraster i landform og farger i Vatndalen. Intensiteten avtar nordover i Breidvikdalen og oppleves i liten grad fra vegen som følger sjøen.</p> <p>Helhet: De åpne myrrealene er vesentlige for sammenhengen mellom dalrommet og sjøen.</p>	B1

Stålberget som stiger bratt opp fra strandflaten er en markant landform og et viktig landemerke. Breidvika er bred og svakt buet, og kystlinjen er lite variert. Foto: Oskar Puschmann.

31.02.04 TEIGAN		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	<p>Mangfold: Det er stor spennvidde i landformene; flat strandbrem, avlang, svakt skrånende konveks morenerygg og vertikale fjell med smale egger og spisse tinder. Moreneryggen nord for Finnsæterkollen er markant og setter et sterkt preg på landskapsbildet.</p> <p>Intensitet: De vertikale fjellene som rammer inn vannene i Teigheia skaper et dramatisk landskap.</p>	A1 ***
Geologisk innredning	<p>Mangfold: Opprevet klippekyst er et særegent landskapselement på Hadseløya, det er innslag av små, hvite strender mellom klippene. I tillegg er det en markant morenerygg, botner og skredaktivitet i landskapsområdet.</p> <p>Intensitet: Sætertinden er et markant landemerke.</p>	A2 **
Vegetasjon	<p>Mangfold: Strandbergvegetasjon, rishei og blåbærskog, grasrike høgstaudeenger og små granplantefelt er representert.</p> <p>Helhet: Lauvoppslag på innmarka bryter sammenhenger i landskapet.</p>	B1 **
Vann og vassdrag	<p>Mangfold: Variert kystlinje. Timeglassformete vann danner gulvet i to separate landskapsrom i Teigheia.</p> <p>Intensitet: Det åpne havet som slår mot klippekysten tilfører landskapet intensitet.</p>	A2 **
Jordbruksmark	<p>Mangfold: Beitemark i strandsonen mellom de nakne knausene, snaue beitelier og små jorder bak høydedrag og skog.</p> <p>Helhet: Gjengroing av jordbruksmarka svekker den visuelle kontakten mellom strandflaten og sjøen. Når denne kontakten forsvinner svekkes intensiteten i landskapet.</p>	B2 **
Bebyggelse og tekniske anlegg	<p>Mangfold: Blanding av fraflytta bruk, nyere boliger og naust.</p> <p>Helhet: Enkelte fraflytta bruk er i sterkt forfall.</p>	B1 **

Landskaps- karakter	<p>Mangfold: Landskapsområdet er delt i to landskapsrom. Den smale strandbremmen er avgrenset av en morenerygg i bakkant og er åpent mot Vesterålsfjorden. Toppen av moreneryggen danner overgangen til et nytt landskapsrom der et timeglassformet vann danner gulvet i rommet. Et annet vann med lik utforming danner et tredje landskapsrom høyere opp.</p> <p>Intensitet: Gulvet i landskapsrommene i Teigmarka er smale, og vannene omfavnes av vertikale fjellvegger med taggete tinder. Bølger som slår mot fjellkysten tilfører landskapet dramatik.</p> <p>Helhet: Gjengroing av jordbruksmarka bryter opp sammenhengen mellom strandflata og sjøen, og svekker intensiteten i landskapet.</p>	A2
------------------------	---	----

Opprevet klippekyst er et særegent landskapselement i Teigan. Intensiteten i landskapet øker når havet slår mot klippekysten. Foto: Oskar Puschmann.

31.02.05 TAEN		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	<p>Mangfold: Det er tre hovedformer i landskapsområdet; den smale, flate strandbredden, den vertikale fjellveggen og de kjegleformete, konkave rasviftene i overgangen mellom det horisontale og vertikale.</p> <p>Intensitet: Den vertikale fjellveggen danner en sterk kontrast til den horisontale strandflaten og havet utenfor.</p> <p>Helhet: Strandflaten er åpen slik at det er en god sammenheng mellom de to hovedformene.</p>	A1 ***
Geologisk innredning	<p>Mangfold: Taggete fjellrand, rasvifter, rasrenner og ur er representert. Hvite sandstrender veksler med fjell.</p> <p>Intensitet: De hvite strendene danner en kontrast til de mørke tangene med steinblokker og fjell.</p>	A2 **
Vegetasjon	<p>Mangfold: Solitærtrær i rasliene og rundt husene gjør strandflata mer variert.</p> <p>Helhet: Landskapsområdet er åpent, og det meste av arealet som er tilgjengelig for dyr er beitepåvirket.</p>	A2 *
Vann og vassdrag	<p>Mangfold: Strandlinja er flikete og storbuktet, makkfjører, turkisfarget vann og skjærgård bidrar til en variert kystlinje.</p> <p>Det er ikke botnvann eller elver av noen størrelse i området.</p> <p>Intensitet: Vekslingen mellom lune bukter med hvit sandstrand, og utstikkende nes med klippekyst, skaper kontraster.</p>	A1 **
Jordbruksmark	<p>Helhet: Beiter og innmark stort sett i god hevd. Det åpne jordbrukslandskapet knytter sammen fjellveggen, strandflaten og sjøen.</p>	A2 ***
Bebyggelse og tekniske anlegg	<p>Mangfold: Bebyggelsen og vegen følger formen på kystlinjen slik at husene ikke ligger på rekke.</p> <p>Helhet: Saltak og møneretning parallelt med sjøen dominerer på løer og våningshus, enkelte nye hus bryter dette mønsteret.</p>	B1 **

Landskaps- karakter	<p>Mangfold: Kystlinjen er variert med hvite sandstrender i lune bukter, klippestein på utstikkende nes og rullestein som veksler med sand. Beitelia på skredviftene, snaubeita strandeng, slåtteeenger og blokkrikt beite på strandflaten har ulik karakter og gir en variert arealstruktur.</p> <p>Intensitet: En markant bakvegg stiger bratt opp fra strandflaten. Fjellene tegnet en taggete silhuettlinje. Landskapsområdet er delt i to grender, Taen i nord har en smalere strandflate enn Hokland. Nærheten til bakveggen øker intensiteten. Nyken er et markant landemerke, og fungerer som fondmotiv (bakgrunn) for sørgående trafikk. Ved overgangen til Ånnstad er Lofotveggen fondmotiv. Det åpne havet tilfører landskapet dramatik, men denne dempes av skjærgården.</p> <p>Helhet: Landskapet er helhetlig, men helheten i landskapet er avhengig av at husdyrholdet opprettholdes i området.</p>	A1
------------------------	--	----

I Taen er strandlinjen flikete og storbuktet. Makkfjører, turkisfarget vann og skjærgård bidrar også til en variert strandlinje. De hvite strendene danner en kontrast til de mørke tangene med steinblokker og fjell. Foto: Oskar Puschmann.

31.02.06 ÅNNSTAD		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	<p>Mangfold: Det er mange, ulike former i landskapet: vertikale fjellsider, skålformet innskjæring, flat strandflate, konvekse, avrundete koller og svakt skrånende fjelltopper.</p> <p>Intensitet: Strandflaten er smal ved foten av Nyken, og fjellet stiger bratt opp fra strandflaten. Denne kontrasten tilfører landskapet intensitet.</p>	A2 ***
Geologisk innredning	<p>Mangfold: Storblokkig ur, rasvifter og strandvoll er representert.</p> <p>Intensitet: Fargevekslingen mellom beitelier og ur tegner vertikale striper i fjellveggen.</p> <p>Helhet: Grustak i rasviftene endrer denne formen.</p>	B1 **
Vegetasjon	<p>Mangfold: Strandenger, blåbærbjørkeskog, rishei, plantefelt og solitære trær er representert.</p> <p>Helhet: Vegetasjon på vestsiden av vegen hindrer visuell kontakt med sjøen. Granplantefelt ved utløpet av Ongstaddalen bryter helheten.</p>	B2 *
Vann og vassdrag	<p>Mangfold: Havet er det dominerende vannelementet, variert strandlinje. Skjærgård og fargespill i vannet.</p> <p>Intensitet: Skjærgården flytter dramatikken ut fra land.</p>	B1 **
Jordbruksmark	<p>Mangfold: Små teiger inneklemt mellom knauser og skog veksler med større, sammenhengende flater. Det er også jordbruksmark som preges av gjengroing.</p> <p>Helhet: Krattskog på nedlagt dyrka mark endrer strandflaten.</p>	B1 **
Bebyggelse og tekniske anlegg	<p>Mangfold: I Ånnstad ligger gårdene samlet i en grend, mens bebyggelsen er spredt utover strandflaten i Ongstad.</p>	B1 **

Landskaps- karakter	<p>Mangfold: Variert kystlinje med bukter, viker og nes. Skjærgård utenfor kystlinjen, øyer lenger ut bryter horisontlinjen. Bakveggen som avgrenser rommet har varierende avstand og form. (rund/kantet, slak/bratt) Vegetasjon bryter opp strandflata.</p> <p>Intensitet: Nyken står i kontrast til strandflaten. Fjellveggene ligger nærmere vegen i landskapsområdets ytterkanter slik at intensiteten øker i disse områdene.</p> <p>Helhet: Plantefelt i utløpet av Ongstaddalen bryter opp linjene i landskapet.</p>	B1
------------------------	--	----

31.02.07 ÅNNSTADDALEN		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	Mangfold: Kupert dalbunn innenfor en klar hovedform. Svakt skrånende paleiske former og iseroderte botner.	B1 ***
Geologisk innredning	Mangfold: Morene, skredavsetninger og ur er representert. Morenehauger og rygger har stor betydning for variasjon i dalbunnen.	B1 ***
Vegetasjon	Mangfold: Blåbærskog, rishei og rismyr. Helhet: Vegetasjonen dekker store, sammenhengende flater.	B1 ***
Vann og vassdrag	Mangfold: Liten variasjon. Vann og elver har liten visuell betydning.	B1 *
Jordbruksmark	Finnes ikke	
Bebyggelse og tekniske anlegg	Helhet: Hyttene i området er lite eksponert.	B1 *
Landskapskarakter	Mangfold: Kupert dalbunn innenfor en klar hovedform. Helhet: Sammenhengende vegetasjonsflater skaper et helhetlig landskap. Grustak og traktorvei opp lisida i Ånnstaddalen bryter opp linjer i landskapet.	B1

Havet er det dominerende vannelementet i Ånnstad. På strandflaten veksler små teiger med større, sammenhengende jordbruksarealer. I Ånnstad ligger gårdene samlet i en grend. Foto: Michael Angeloff.

Evaluering av landskapsområder i underregion 31.03 Sortlandssundet

31.03	A	B	C
Landskapets hovedform	Stor variasjon i landformer eller landformer som danner sterke kontraster, f eks smal strandbrem med nær, vertikal bakvegg. Særegne landformer.	Svakt skrånende fotland under jevne, avrundete fjellsider. Tykke moreneavleiringer på fotlandet. Botner og botndaler preger store deler av landskapet.	Store inngrep, f eks steinbrudd eller større sprengningsarbeider i forbindelse med utbyggingstiltak.
Geologisk innredning	Flere, ulike geologiske elementer eller elementer som danner sterke kontraster. Særegne geologiske elementer, f eks hvite sandstrender eller opprevet fjellkyst.	Toppområdene veksler mellom heier som danner et svakt bølgende terreng i vest og alpine tinder i øst. Morener i dal- og fjordmunninger. Blokkur og skredvifter.	Masseuttak i ur og morenerygger.
Vegetasjon	Frodig landskap med stor variasjon i vegetasjonstyper. Vegetasjonen fremhever andre komponenter, f eks beitemark, elveløp etc.	Grønne, bjørkekledte lier når opp mot 3-400 moh. Rishei og lavheivegetasjon på fjellheiene. I de bratteste liene dominerer beitepreget engvegetasjon. Store arealer er tilplantet med gran. Myr på strandflatene.	Treplanting og hogstflater bryter linjer og sammenhenger som er vesentlige for landskapsbildet.
Vann og vassdrag	Variert kystlinje. Særegne elementer.	Bred fjord med jevn strandlinje. Bekker som ofte meandrerer gjennom flate myrer.	Nedbygget strandlinje, fyllinger i sjøen som har endret strandlinjens karakter.
Jordbruksmark	Stor variasjon, beiter og innmark i god hevd. Arrondering som følger terrenget.	Jordbruksmark i et sammenhengende belte på strandflaten. Produksjon av grovfor og beite til melkekyr og sau.	Gjengroing av dyrka mark.
Bebyggelse og tekniske anlegg	Enhetlig bebyggelse med god terrengtilpasning. Markant bebyggelse som fungerer som landemerker.	Bosetting langs sjøen. Velholdt gårdsbebyggelse og enkelte tettsteder med fiskeindustri og havner.	Bebyggelse og tekniske anlegg med en utforming som bryter med landskapets skala, eller som av andre grunner dominerer landskapsbildet på en uheldig måte.

Tabellene gir en grov oversikt over hva som er vanlig i underregion 31.02. Øksnes/Bø (B), og hva som skal til for å evaluere et landskap som mer verdifullt (A) eller mindre verdifullt (C) .

31.03.01 MELBU		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	Mangfold: Flat strandflate avgrenset vekselvis av en lav fjellfot og en mer diffus overgang til baklandet.	B1 ***
Geologisk innredning	Mangfold: Det er få former i landskapsområdet.	B2 *
Vegetasjon	Mangfold: Beitehager med bjørkeskog, strandenger, granplantefelt og myr er representert. Helhet: Granplantefelt bryter opp den sammenhengende bjørkeskogen.	B2 **
Vann og vassdrag	Mangfold: Melbu ligger ved Hadsselfjorden som er det viktigste vannelementet i landskapsområdet. Strandlinjen er variert og en skjærgård ligger utenfor Melbu. Det er også innslag av vassdrag i området.	A2 ***
Jordbruksmark	Helhet: Åpent og velholdt jordbrukslandskap.	B1 ***
Bebyggelse og tekniske anlegg	Mangfold: Bystruktur med rette gateløp veksler med spredt jordbruksbebyggelse. Intensitet: Den gamle sildoljefabrikken er et blikkfang i havna, dette landemerket gir Melbu identitet.	B1 ***
Landskapskarakter	Mangfold: Variert strandlinje med skjærgård. Runde koller avgrenser landskapsrommet i nord, utsikt mot taggete tinder (Lofotveggen) i sør. Bebyggelsen veksler mellom bystruktur med rette gateløp og gårdsbebyggelse. Intensitet: Melbu fiskeindustri er et landemerke som gir stedet identitet. Helhet: Rolig, åpent landskap med en gradvis overgang mellom tettsted og jordbruksområdene rundt.	B1

Melbu ligger ved Hadsselfjorden. Strandlinjen er variert, og den nedlagte sildoljefabrikken er et identitetsskapende landemerke i Melbu. Foto: Oskar Puschmann.

Rett gateløp med allé i Melbu. Foto: Anne Elgersma.

31.03.02 HUSBYDALEN - MELBUMOAN		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	Mangfold: Relativt stor variasjon med dalløp, paleiske former som danner svakt skrånende flater, avrunda koller, massive fjellformasjoner og botneroderte daler.	B1 ***
Geologisk innredning	Mangfold: Morene, vitringsjord, ur og jordsig som danner tungeformer er representert.	B1 *
Vegetasjon	Mangfold: Frodig område med blanding av granskog, beitepreget bjørkeskog, høgstaudeeng, rik og fattig rishei. Helhet: Visuelt fremtredende hogstflate i lisida på Hestumpen. Det er ingen bunnvegetasjon på hogstflaten som fremstår som en åpen, brun flate med geometrisk form. Enkelte plantefelt har en geometrisk utforming som bryter med omgivelsene.	B2 ***
Vann og vassdrag	Mangfold: Myrpytter, botnvann og en meandrerende elv gjør landskapsbildet i dalbunnen mer variert. Utsikt over sjøen fra Melbumoan.	B1 *
Jordbruksmark	Mangfold: Innslag av beitevoller og skogsbeiter bidrar til større variasjonen i landskapsområdet. Helhet: Skogplanting reduserer forekomsten av jordbruksmark.	B2 *
Bebyggelse og tekniske anlegg	Intensitet: Masten på Storheia er et landemerke. Helhet: Hyttene i området har en plassering og terrengtilpasning som harmonerer med landskapet. Grustak, skogsbilvei og hogstflate bryter opp linjer og flater i landskapet.	B2 **
Landskapskarakter	Mangfold: Landskapsområdet er sammensatt av to områder med ulik karakter. Melbumoan er et åpent, naturpreget område med svakt skrånende terreng og visuell kontakt med sjøen. Husbydalen er et lukket landskapsrom med frodig vegetasjon. Granplantefelt, skogsbilveger og hogstflate gir området et sterkt kulturpreg. Helhet: Menneskeskapte elementer bryter opp helheten i Husbydalen.	B2

Husbydalen er frodig med en blanding av beitepreget bjørkeskog, rishei og granplantinger. Enkelte granplantinger har en geometrisk utforming, og hogstflaten på Hesthumpen fremstår som en åpen, brun flate. Slike menneskeskapte inngrep ødelegger helheten i landskapet. Foto: Hege Saxebøl Moum.

Melbumoan er et åpent, helhetlig område uten inngrep som skogsbilveier, granplantinger og hogstflater. Foto: Oskar Puschmann.

31.03.03 EKRENE		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	Mangfold: Bratt fjellside og småkupert strandflate. Intensitet: Lisida danner en klar vegg.	B1 ***
Geologisk innredning	Mangfold: Rasrenner, skredmark og morene er representert. Moreneavsetninger danner en småkupert strandflate som øker variasjonen i landskapsområdet.	B1 **
Vegetasjon	Mangfold: Beitevoller, hagemarkskog, høgstaudeenger og rishei er representert. Helhet: Trær langs vegen hindrer visuell kontakt med sjøen. Oppslag av einer i beitelia.	B1 **
Vann og vassdrag	Mangfold: Sjøen er det dominerende vannelementet, strandlinjen har noe veksling.	B1 ***
Jordbruksmark	Mangfold: Jordbruksmarka spenner fra beitepreget fjellside, jordbruksarealer knyttet til forsenkninger i terrenget og innmark med en stram arrondering. Sau beiter i de bratte liene og kyr på strandflata. Jordbruksmarka er i god hevd.	A2 ***
Bebyggelse og tekniske anlegg	Mangfold: I nord ligger bebyggelsen langs vegen, i sør er den mer spredt utover strandflaten. Blanding av nordlandshus, etterkrigsbebyggelse, nyere boliger og naust. Helhet: Bebyggelsen er usammenhengende og varierer.	B2 **
Landskapskarakter	Mangfold: Landskapsområdet er todelt; i nord er landskapsrommet åpent, beitelia som danner veggen mot baklandet ligger nær vegen. Strandflata er smal og dominert av jordbruk. Sjøen trekkes inn i området og danner gulvet i rommet. I sør er strandflaten bredere og lauvoppslag hindrer visuell kontakt mellom vegen og sjøen. Intensitet: Lisida danner en kontrast til strand- og vannflaten, og den korte avstanden til vegen øker intensiteten. Det er utsikt mot tindene i Lofoten fra landskapsområdet, men disse ligger for langt unna til å påvirke intensiteten. Helhet: Oversiktlig landskap med en klar oppbygning; beiteli, eng på strandflaten og naust langs sjøen. Det er en visuell sammenheng fra sjøen til toppen av åsen. Denne sammenhengen er brutt i den søndre delen av landskapsområdet der lauvoppslag hindrer visuell kontakt mellom strandflata og sjøen.	B1

31.03.04 LEKANGDALEN		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	Intensitet: Åpent landskapsrom med svak veggdannelse i vest gir et landskap med lav intensitet.	B2 **
Geologisk innredning	Mangfold: Landskapsområdet har liten formveksling. Strandterrasse, morene i konvekse former og noen botndannelser er representert. Intensitet: Sterkt avrunda former gir lav intensitet, men det er utsikt mot tindene i Lofoten fra området. Disse ligger imidlertid for langt unna til å øke intensiteten.	B1 **
Vegetasjon	Mangfold: Blåbærskog, stedvis med beitepreg, rishei, myr, granplantefelt og solitærtrær er representert. Helhet: Enkelte granplantefelt med geometrisk utforming bryter opp linjer i landskapet.	B2 **
Vann og vassdrag	Mangfold: Fjord, vann og bekk er representert. Helhet: Sjøen er eksponert mot vegen, og danner gulvet i det store landskapsrommet.	B1 ***
Jordbruksmark	Helhet: Jordbruk på strandflata skaper et åpent landskap og sikrer visuell kontakt med sjøen.	B1 ***
Bebyggelse og tekniske anlegg	Helhet: Store deler av bebyggelsen ligger på en strandvoll litt hevet over sjøen og riksvegen, naust langs sjøen.	B1 **
Landskapskarakter	Mangfold: Variert strandlinje med beitemark, solitærtrær og naust. I baklandet har sjøen liten visuell betydning, der dominerer vegetasjonen og landformene landskapsbildet. Intensitet: Bred strandflate og runde, skogkledte åsrygger gir et rolig landskapsbilde med lav intensitet. Helhet: Strandflaten er helhetlig, men granplantefelt med rette kanter bryter opp de to viktigste landformene (Heibruna og Prestfjellet). De øvrige plantefeltene har liten visuell betydning fra vegen.	B1

I Ekrene danner den bratte lia en kontrast til strand- og vannflaten, og den korte avstanden til veggen øker intensiteten. Foto: Anne Elgersma.

I landskapsområde Lekangdalen er strandlinjen variert med beitemark, solitærtrær og naust. Jordbruksmark på strandflata skaper et åpent landskap og sikrer visuell kontakt med sjøen. Foto: Oskar Puschmann.

31.03.05 STOKMARKNES		
Landskapskomponent	Vurdering	Klasse
Landskapets hovedform	<p>Intensitet: Den bratte fjellveggen tilfører området intensitet, men frodig vegetasjon og en bred strandflate reduserer dramatikken i landskapet.</p> <p>Helhet: Landskapsrommet har en klar oppbygning avgrenset av en bratt fjellside i sør og Børøya i nord. Den brede strandflata og det smale sundet danner gulvet i landskapsrommet.</p>	B1 ***
Geologisk innredning	Mangfold: Det er få geologiske former i landskapsområdet.	B2 **
Vegetasjon	<p>Mangfold: Frodig vegetasjon med blåbærskog, storbregnesamfunn, rismyr og granplantinger.</p> <p>Helhet: Store flater er dekket av granplantefelt. Variasjon i alder danner hakk i overflaten. Disse plantefeltene ligger eksponert og har en negativ innvirkning på helheten i landskapet. Tett vegetasjon langs vegen hindrer visuell kontakt med sjøen.</p>	B2 ***
Vann og vassdrag	<p>Mangfold: Hurtigruteanløp og annen båttrafikk skaper liv i Stokmarknes, og har stor betydning for stedets identitet.</p> <p>Helhet: Fjorden danner gulvet i landskapsområdet og binder sammen Hadseløya og Børøya.</p>	B1 ***
Jordbruksmark	Finnes ikke	
Bebyggelse og tekniske anlegg	Helhet: Bebyggelsen i sentrum er ikke sammenhengende, byggestil og bygningsvolum varierer sterkt. Det gir Stokmarknes et litt rotete preg. Store bygningskropper i strandkanten på Børøya er visuelt dominerende.	B2 ***

Landskaps- karakter	<p>Mangfold: Landskapsområdet er avgrenset av en bratt fjellside i sør. Det smale Børøysundet og bebyggelsen langs sjøen på begge sider av sundet danner kjernen i landskapsrommet. Strandflaten er bred, og området mellom bebyggelsen og heiene er dominert av vegetasjon.</p> <p>Intensitet: Den bratte fjellsiden danner en kontrast til strandflata og skaper dramatisk, denne virkningen avtar nordover mot fjorden. Bruene mellom Hadseløya, Børøya og Langøya fungerer som landemerker.</p> <p>Helhet: Rotete bebyggelse i sentrum, og eksponerte granplantefelt med en utforming og alderssammensetning som skaper hakk, har en negativ virkning på de visuelle kvalitetene i landskapsområdet.</p>	B2
------------------------	--	----

Brua mellom Børøya og Langøya fungerer som et landemerke i landskapsområde Stokmarknes.
Foto: Hege Saxebøl Moum.

Vedlegg 4. Vurdering av landskapsområdenes evne til å absorbere skogplanting

31.02.01	BERVIKA
Arealer egnet til skogproduksjon	Landskapsområdet har arealer egnet til skogproduksjon innerst i Røyrdalen, på nordsiden av Bervikvatnet, langs foten av Grønåsen og i overgangen mellom myra og fjellsiden langs vestsiden av dalen.
Avstand	Avstanden fra vegen til Grønåsen og foten av Nipa er mindre enn 1 km. Avstanden til Røyrdalen er 1-2 km.
Eksponering/absorpsjonsevne	Nipa er fondmotiv for deler av vegstrekningen og er svært godt eksponert mot vegen. Det samme gjelder Grønåsen. Røyrdalsåsen skiller seg ut som form og tiltrekker seg oppmerksomhet. Dalbunnen i Røyrdalen er ikke eksponert mot vegen. Et granplantefelt i dalmunningen skjærer dette området. Bervikvatnet er ikke eksponert mot vegen, men har visuell tiltrekningskraft inne i dalen.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B1. Kontrasten mellom den smale strandflaten og Nipas bratte fjellside tilfører området intensitet. Granplanting her vil dele opp fjellformen og påvirke landskapsbildet negativt.
Vurdering	Granplanting bør unngås på Røyrdalsåsen, Grønåsen og rundt foten av Nipa. Et eksisterende plantefelt i fjellsiden på Nipa har en visuelt uheldig plassering. Eventuell ny granplanting bør foregå sør for eksisterende plantefelt ved munningen av Røyrdalen. Der-som planting holdes lavere enn 120 moh blir de visuelle konsekvensene sett fra vegen små. Størrelsen på arealene egnet til planting og de visuelle konsekvensene inne i dalrommet tilsier at planting bør unngås langs vestsiden av dalrommet og i nordenden av Bervikvatnet.

Landskapsområde 31.02.01
Bervika. Foto:
Oskar Puschmann.

31.02.02 FLATSETDALEN	
Arealer egnet til skogproduksjon	Østsiden av dalen og foten av Stålberget er egnet til skogproduksjon. Langs vestsiden av Flatsetvatnet er terrenget for bratt, men øst for vannet er fjellfoten slakere og egnet til skogproduksjon. Dalbunnen er dekket av myr og derfor uegnet til skogplanting.
Avstand	Foten av Stålberget ligger mindre enn 1 km fra veggen. Østsiden av dalen ligger fra 0,5-2,5 km fra veggen.
Eksponering/absorpsjonsevne	Storskalalandskap med åpen strandflate og spisse fjell, landskapet har liten evne til å absorbere granplanting. Foten av Stålberget og Nipa ligger eksponert mot veggen. Områdene innover i dalen er lite eksponert mot veggen, bl a på grunn av en strandvoll som strekker seg tvers over dalen mellom Hankammen og Hestlifjellet. Flatsetvatnet har ingen visuell betydning fra veggen, men er iøyenfallende i den indre delen av landskapsrommet.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B1. Stålberget med Hankammen er et markant landemerke som tilfører landskapet intensitet. Granfelt i fjellfoten vil bli iøyenfallende og bryte opp den ruvende formen.
Vurdering	Granplanting ved foten av Stålberget og Nipa vil bli eksponert mot veggen. En rekke små, eksisterende plantefelt i dette området påvirker landskapsbildet negativt. Skogproduksjon i lia på østsiden av Flatsetvatnet vil ha svært negativ virkning på landskapsbildet inne i dalen fordi terrenget er bratt, dalen er trang slik at avstanden til et inngrep blir liten og fordi vann tiltrekker seg oppmerksomhet. Granplanting bør unngås i dette landskapsområdet.

Landskapsområde 31.02.02 Flatsetdalen. Foto: Anne Elgersma.

31.02.03 BREIDVIKDALEN	
Arealer egnet til skogproduksjon	Det er arealer egnet til skogproduksjon i foten av fjellet på begge sider av dalen og i Vatndalen. Terrenget er brattest i øst slik at dalbunnen og vestsiden av dalen er bedre egnet til planting.
Avstand	0-4 km
Eksponering/ absorpsjonsevne	Fjellsiden av Kliftra og Stålberget er eksponert mot vegen. Dalbunnen er åpen, flat og myrdekt og har derfor ingen evne til å dempe den visuelle effekten av skogplanting. Det er jordbruksarealer langs østsiden av dalen, disse arealene har heller ingen evne til å redusere de visuelle virkningene av skogplanting. Avstanden fra vegen til dalbunnen er så stor at skogplanting her ikke vil være eksponert mot vegen. Vatndalen er et lukket dalrom og er heller ikke eksponert mot vegen.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B1. Opplevelsesverdien er svært ulik i den åpne Breidvikdalen og den lukkede Vatndalen. Landskapsrommet i Breidvikdalen er åpent og oversiktlig. I Vatndalen danner botnvann gulvet i landskapsrommene. Vannene ligger i ulik høyde og er omgitt av spisse tinder. Kontrasten mellom grønne høgstaude-enger og mørke skredvifter forsterker dramatikken i landskapet.
Vurdering	Vatndalen har høy opplevelsesverdi og liten absorpsjonsevne og bør ikke benyttes til skogproduksjon. Breidvikdalen er bred, åpen og oversiktlig. Inngrep her vil ha visuell betydning for store områder. Det er allerede plantet en rekke små felt rundt i hele landskapsområdet. De små, spredte plantefeltene bryter opp helheten i landskapet og har en uheldig virkning på landskapsbildet. Plantefeltet på nordsiden av Nipa er eksponert mot vegen. Plantefeltene innerst i dalen er litt større. Dersom det plantes skog på vestsiden av dalbunnen i tilknytning til eksisterende plantefelt blir de visuelle konsekvensene relativt små.

Vatndalen i
landskapsområde
31.02.03 Breidvikdalen.
Foto: Oskar Puschmann.

31.02.04	TEIGAN
Arealer egnet til skogproduksjon	Landskapsområdet ligger nordvestvendt mot åpent hav, og sterk vind og salt-drev vil svekke tilveksten. Landskapsområdet er dårlig egnet til skogproduksjon.
Avstand	Vegen ligger svært nærme fjellsiden, fra 0,2 - 0,8 km.
Eksponering/ absorpsjonsevne	Storskalalandskap med smal, åpen strandflate, åpent hav og vertikal morenerygg. Moreneryggen er en spesiell landform som tiltrekker seg oppmerksomhet. Landskapet har liten evne til å absorbere skogplanting.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse A2. Landskapsområdet er delt i to landskapsrom. Strandflaten, det åpne havet, bølgene som slår mot fjellkysten og den klare bakveggen skaper et landskapsbilde med høy intensitet. Kontrasten mellom mørke, opprevne klipper og hvit strand øker intensiteten. Toppen av moreneryggen danner overgangen til et nytt landskapsrom der timeglassformete vann danner gulvet. Veggene som omgir rommet er bratte og spisse. Dette er et landskapsrom med høy intensitet.
Vurdering	Landskapsområdet har svært høy opplevelsesverdi, og landskapet har liten evne til å absorbere inngrep. Eksisterende plantefelt påvirker landskapsbildet negativt, og vekstbetingelsene for skog er dårlige. Skogplanting kan ikke anbefales i dette landskapsområdet.

Landskapsområde 31.02.04 Teigan. Foto: Oskar Puschmann.

31.02.05	TAEN
Arealer egnet til skogproduksjon	Landskapsområdet ligger vestvendt mot åpent hav, og sterk vind og salt-drev vil svekke tilveksten. Landskapsområdet er dårlig egnet til skogproduksjon.
Avstand	Vegen ligger svært nærme fjellsiden, fra 0,1 - 0,5 km.
Eksponering/absorpsjonsevne	Storskalalandskap der fjellveggen stiger bratt opp fra den åpne, flata strandflata. Hele landskapsrommet er eksponert mot vegen og landskapet har ingen evne til å absorbere inngrep. Fjellveggen ligger svært nær vegen og eventuelle inngrep vil bli iøyenfallende.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse A1. Landskapet har høy intensitet med en markant bakvegg som stiger bratt opp fra strandflaten, fjellene tegner en taggete silhuettlinje. Kystlinjen er variert med hvite sandstrender i bukter som veksler med klippestein på utstikkende nes. Den mørke fjellveggen danner en sterk kontrast til de grønne beitelene.
Vurdering	Landskapsområdet har svært høy opplevelsesverdi, og landskapet har ikke evne til å absorbere inngrep. I tillegg er vekstbetingelsene for skog dårlige. Skogplantning kan ikke anbefales i dette landskapsområdet.

Landskapsområde 31.02.05 Taen. Foto: Oskar Puschmann.

31.02.06	ÅNNSTAD
Arealer egnet til skogproduksjon	Landskapsområdet har kun små, spredte områder som er egnet til skogplanting.
Avstand	Områdene egnet til skogproduksjon ligger fra 0,5-1 km fra vegen.
Eksponering/ absorpsjonsevne	Bred strandflate avgrenset av en bratt fjellvegg i nordøst. Lenger sør er bakveggen lav og delt av to dalløp. Nyken i nord er fondmotiv for vegen over en lang strekning og er svært eksponert. Vegetasjon bryter opp strandflata og øker landskapets absorpsjonsevne.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B1. Variert kystlinje med bukter, viker og nes. Nyken danner en sterk kontrast til strandflaten og skaper intensitet.
Vurdering	Eksisterende plantefelt ved utløpet av Ongstaddalen bryter opp linjene i landskapet. I dette landskapsområdet ligger arealene egnet til skogproduksjon spredt. Små, spredte plantefelt stykker opp strukturen i landskapet og gir et rotete landskapsbilde. Det anbefales ikke å plante skog i dette landskapsområdet.

Landskapsområde 31.02.06 Ånnstad. Foto: Michael Angeloff.

31.02.07 ÅNNSTADDALEN	
Arealer egnet til skogproduksjon	Store deler av arealene i landskapsområde er egnet til planting.
Avstand	Området ligger fra 1-3 km fra vegen
Eksponering/ absorpsjonsevne	Området ligger tilbaketrukket fra sjøen og blir skjult av fjellformen Storlitårnet. Området er ikke eksponert mot vegen. Små terrengformer i dalbunnen skaper et småskalalandskap innenfor de store landformene som avgrensner landskapsområdet. Sammen med blåbærbjørkeskog gir småformene dalbunnen høy absorpsjonsevne.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B1. Variert landskap med en kupert dalbunn innenfor en klar hovedform. Sammenhengende vegetasjonsflater skaper et helhetlig landskap.
Vurdering	Det er kun få, spredte granplantefelt i landskapsområdet i dag. Dersom plantefeltene gis en god utforming kan det plantes skog i forsenkningene i dalbunnen uten at det får store negative konsekvenser for landskapsbildet.

31.03.01 MELBU	
Arealer egnet til skogproduksjon	Vegetasjonsdata mangler for strandflaten, men bebyggelse og myrområder dominerer slik at skogproduksjon er lite aktuelt. Det er imidlertid egnet mark i lia øst i landskapsområdet.
Avstand	Lia ligger 1 km fra vegen.
Eksponering/ absorpsjonsevne	Landskapsrommet er åpent og langstrakt og lia som avgrensner rommet i bakkant ligger eksponert mot vegen og bebyggelsen.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B1. Rolig, åpent landskap med gradvis overgang mellom tettsted og jordbruksområdene rundt. Beitehager med bjørkeskog gir slettene øst og vest for Melbu kulturpreg. Bebyggelsen veksler mellom bystruktur med rette gateløp og gårdsbebyggelse. Strandlinjen er variert med skjærgård utenfor. Melbu fiskeindustri er et identitetsskapende landemerke i landskapsområdet.
Vurdering	Landskapet er åpent og helhetlig. Bjørkeliene og beitehagene har et lyst og åpent preg. Arealene som er egnet til granplanting er små, og inngrep i landskapsrommets bakvegg vil bli eksponert over store områder. Mørke, tunge flater med gran vil bryte helhet-en i landskapet og endre karakteren. Melbu henvender seg mot sjøen, mens eventuell skogplanting vil endre karakteren i retning av den skogkledte dalen innenfor. Skogplanting kan derfor ikke anbefales i dette landskapsområdet.

Haugnyken i landskapsområde 31.03.01 Melbu. Foto: Michael Angeloff.

Landskapsområde 31.03.02 Husbydalen-Melbumoan. Foto: Oskar Puschmann.

31.03.02 HUSBYDALEN - MELBUMOAN	
Arealer egnet til skogproduksjon	Ris- og lavheiene på Melbumoan og høydedragene som avgrensar landskapsområdet ligger høyere enn 300 moh. Dette arealet og rismyra/myrskogen ved munningen av Husbydalen er ikke egnet til skogproduksjon, resten av landskapsområdet har en vegetasjonstype som er egnet.
Avstand	Fra 1 - 4,5 km fra vegen.
Eksponering/absorpsjonsevne	Den vestlige delen av landskapsområdet ligger på en lav, bratt kant bak Melbu, og stiger jevnt derfra. Skogplanting i disse områdene, spesielt nærmest kanten, vil være eksponert mot Melbu. Skogplanting nede i Husbydalen vil ikke bli eksponert mot vegen dersom inngrep trekkes tilbake fra dalmunningen.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B2. Landskapsområdet er sammensatt av to områder med ulik karakter. Melbumoan er et åpent, naturpreget område med svakt skrånende terreng og visuell kontakt med sjøen. Husbydalen er et lukket landskapsrom med frodig vegetasjon. Granplantefelt, skogsbilveger og en hogstflate gir området et sterkt kulturpreg. Melbumoan har større opplevelsesverdi enn Husbydalen fordi den visuelle kontakten med sjøen og de bratte tindene i nord tilfører området intensitet. De mørke granflatene dominerer Husbydalen og gir den et monotont preg. Det er også enklere å ferdes i åpen rishei enn i tett granskog.
Vurdering	Husbydalen er dominert av skogproduksjon, noen av plantingene har en god utforming som er tilpasset omgivelsene, andre er geometriske, ligger for høyt (Husbykollen) eller for nær dalmunningen. Landskapsbildet vil bli bedret dersom geometriske plantefelt får en mykere overgang til andre flater. En veksling med gran og lerk vil også føre til større variasjon i området. Innerst i dalen er plantingene trukket opp til 200 moh, de visuelle konsekvensene blir mindre dersom grensen for skogproduksjon legges lavere i terrenget. Husbydalen har relativt høy absorpsjonsevne, bl a fordi granskog dominerer landskapsbildet i dag. Den vestlige delen av landskapsområdet (Melbumoan) bør ikke benyttes til skogproduksjon. Her er beiteverdiene høye, det er mange stier i området og opplevelsesverdien er høyere enn i Husbydalen. Det svakt skrånende terrenget og den skrinne vegetasjonen gir landskapet liten evne til å absorbere skogplanting.

31.03.03	EKRENE
Arealer egnet til skogproduksjon	Små arealer på strandflaten sør i landskapsområdet.
Avstand	Ligger inntil vegen.
Eksponering/ absorpsjonsevne	Området ligger mellom vegen og sjøen. Her vil plantefelt være eksponert mot vegen, og virkningen blir forsterket fordi avstanden er liten. Den flate strandflaten har ingen evne til å absorbere et inngrep.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B1. Landskapsområdet er todelt. I nord er landskapsrommet åpent og beitelia som danner bakveggen ligger nær vegen. Strandflaten er smal og dominert av jordbruk. I sør er strandflaten bredere og lauvoppslag hindrer visuell kontakt med sjøen.
Vurdering	Landskapet er oversiktlig med en klar oppbygning: beiteli, eng på strandflaten og sjø. Denne sammenhengen vil bli brutt av skogplanting. Lauvoppslaget på arealene som er egnet til skogproduksjon hindrer visuell kontakt mellom vegen og sjøen, og vegetasjonen bryter opp helheten i landskapet. Skogplanting her vil konservere en uheldig utvikling. Her er det riktigere å åpne mot sjøen. Skogplanting kan ikke anbefales i dette landskapsområdet.

Landskapsområde 31.03.03 Ekrene. Foto: Anne Elgersma.

31.03.04 LEKANGDALEN	
Arealer egnet til skogproduksjon	Mange, små flekker på strandflaten nærmest sjøen i nord er egnet til skogproduksjon. Likeens sørsiden av Lekangdalen og områdene i nordvest. Lekangdalens nordside er for bratt for skogproduksjon.
Avstand	De små flekkene på strandflaten i nord ligger inntil veggen. De øvrige områdene ligger fra 0,5-3 km fra veggen.
Eksponering/absorpsjonsevne	Heibrunas fjellside i nord og Husbykollens fjellside i sør er mest eksponert og har lavest absorpsjonsevne. Opplevelsen av et inngrep i dette landskapsområdet blir mindre med økende avstand til veggen. Jo høyere oppover mot Husbykollen et inngrep plasseres, desto sterkere blir eksponeringen.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B1. Bred strandflate og runde skogkledte åsrygger gir et rolig landskapsbilde. Strandflaten er helhetlig, men granplantefelt med rette kanter bryter opp de to viktigste landformene (Heibruna og Prestfjellet). Strandlinjen er variert.
Vurdering	Det er allerede plantet mye skog i dette landskapsområdet. Plantefeltene lengst øst (nærmest sjøen) er eksponert mot veggen. Plantefeltene ligger spredt, flere har geometriske former og ett plantefelt på sørsiden av Heibruna er trukket for langt oppover mot fjellet. Plantefeltene innover i Lekangdalen har liten visuell betydning fra veggen. Den indre delen av Lekangdalen kan tåle ytterligere skogplanting dersom plantefeltene gis en god utforming og holdes nede i dalen.

Landskapsområde 31.03.04 Lekangdalen. Foto: Anne Elgersma.

31.03.05 STOKMARKNES	
Arealer egnet til skogproduksjon	Strandflaten i Stokmarknes består i hovedsak av myr og bebyggelse og er lite egnet til skogproduksjon. Høydedragene som rammer inn Stokmarknes har vegetasjonstyper som er egnet til skogplanting, men store deler av dette området er for bratt. Et område øst for eksisterende barskog i landskapsområdets ytterkant i øst er egnet til skogplanting. Det samme gjelder Grønåsen i vest.
Avstand	Begge områdene ligger ca 0,5 km fra vegen.
Eksponering/absorpsjonsevne	Grønåsen er en frodig, rund ås som avgrenser Stokmarknes mot øst. Åsen er eksponert mot vegen og Stokmarknes. Området i øst skråner svakt og er godt eksponert mot vegen.
Landskapets opplevelsesverdi	Landskapsklasse B2. Landskapsområdet er avgrenset av en bratt fjellside i sør. Det smale Børøysundet og bebyggelsen langs sjøen på begge sider av sundet danner kjernen i landskapsrommet. Strandflaten er bred, og området mellom bebyggelsen og heiene er dominert av vegetasjon. Rotete bebyggelse i Stokmarknes sentrum og eksponerte granplantefelt med en utforming og alderssammensetning som bryter opp linjer i landskapet reduserer landskapskvaliteten i området.
Vurdering	Grønåsen er en viktig romavgrensende landform som ligger svært eksponert. Grønåsen danner bakveggen og grensen for bebyggelsen i sentrum og bør holdes fri for inngrep. Områdene i øst ligger også eksponert mot vegen. Her dominerer imidlertid eksisterende granplantefelt og skogplanting som kan skape en bedre avslutning av denne skogen kan anbefales. Her bør arter med et "lettere" visuelt preg vurderes, f eks lerk.

Landskapsområde
31.03.05
Stokmarknes.
Foto: Oskar
Puschmann.

Norsk institutt for jord- og skogkartlegging

Norsk institutt for jord- og skogkartlegging, NIJOS, er et frittstående institutt underlagt Landbruksdepartementet. Instituttets hovedoppgave er å skaffe partsnøytral informasjon om jord, skog, vegetasjon og landskapsressurser til bruk i planlegging, forvaltning, miljøvern og til naturbasert næringsvirksomhet.

NIJOS er ansvarlig for kartlegging av naturressursene innen sine fagområder, og er et nasjonalt kompetansesenter innen innsamling, bearbeiding og bruk av den samme informasjonen.

NIJOS har ansvaret for forvaltningstjenestene, som bl.a. tjenester til jordskifteverket, register over landbrukseiendommer, og ansvaret for faglig koordinering av geodata-samarbeidet innen og mellom landbruket og andre kartprodusenter (Geovekst).

Instituttet er temasenter for landbruket innen miljødatasamordning, og er landbrukets kompetansesenter innen skogbruksplanlegging og geografisk informasjonsteknologi.

NIJOS har spisskompetanse innen naturressurskartlegging og er på mange områder ledende innen utvikling og standardisering av metodikk både med hensyn på klassifikasjoner og datafangst. Instituttets styrke ligger spesielt i tverrfagligheten.

Med sine 140 ansatte, og nære samarbeid med andre fagmiljø, er NIJOS i dag blant de største leverandørene av naturfaglig informasjon i Norge.

Instituttet leverer informasjon som viser ressursbeholdning, tilstand og endringer over tid, muligheter for utnytting og konsekvenser av utnyttingsmåter.

Instituttet leverer brukertilpassede løsninger, og er et kompetansesenter for ressurskartlegging.

NORSK INSTITUTT FOR JORD- OG SKOGKARTLEGGING

P.O. Box 115, Raveien 9, N-1430 Ås
Tlf.: + 4764949700 Fax: +4764949786
e-mail: nijos@nijos.no
URL: <http://www.nijos.no>